

Моніторинг №24
публікацій на тематику
“російські активи, санкції, конфіскації на відбудову економіки України”

02 жовтня 2023 року

✚ **Міжнародне право може виграти лише тут, в Україні, і виграє – звернення Президента Володимира Зеленського**

Сьогодні в Києві відбулось виїзне засідання Ради у закордонних справах Євросоюзу. Були всі міністри закордонних справ країн-членів, представники Єврокомісії, Верховний комісар з питань зовнішньої політики та політики безпеки Жозеп Боррель. Дуже продуктивна та змістовна зустріч. Дійсно в інтересах усієї Європи.

Я дякую партнерам за підтримку – військову та економічну, санкційну. Сьогодні ми приділили окрему увагу питанню про санкції. Про намагання Росії обійти санкції. Вважаю, що на кожну спробу Росії обманути санкційні режими та міжнародне право потрібна потужна відповідь світу. Будь-які злочинці – і тим паче такі злочинці, як у Москві, – розуміють лише мову сили та невідворотності покарання.

Вся підтримка для України, кожен крок нам на допомогу обов’язково повернеться тим, хто підтримує, глобальною безпекою. Коли російська агресія програє на нашій землі, сама ідея агресії буде розбита. Міжнародне право може виграти лише зараз – лише тут, лише в Україні.

І виграє. Ми переможемо!

<https://www.president.gov.ua/news/mizhnarodne-pravo-mozhe-vigrati-lishe-tut-v-ukrayini-i-vigra-86061>

Норвегія приєдналась до 11-го пакету санкцій проти Росії за війну

"Норвегія разом з Європою реагує на напад Росії на Україну, що є порушенням міжнародного права. На знак солідарності з Україною ми підтримали всі пакети санкцій ЄС. Одинадцятий пакет санкцій спрямований на посилення існуючих санкцій та боротьбу з їх обходом. Це важливо, оскільки необхідно терміново зупинити потік грошей, які Росія використовує для фінансування своєї жорстокої агресивної війни", - заявила міністр закордонних справ Норвегії Аннікен Хюйтфельдт. Зазначається, що Осло підтримало санкції ЄС проти РФ з деякими національними корективами.

Так, нові санкції передбачають, зокрема, заборону на транзит через Росію товарів і технологій, які "можуть сприяти збільшенню військового і технологічного потенціалу РФ". Водночас заборона на продаж цінних паперів тепер поширена на цінні папери в будь-якій валюті.

Також Норвегія розширила перелік юросіб, пов'язаних із російською військовою промисловістю, на яких поширюється заборона на експорт. Крім того, заборонено імпорт російської нафти, що надходить трубопроводом "Дружба" в Німеччину і Польщу. Також змінені переліки продукції із заліза і сталі, а також список предметів розкоші, імпорт яких обмежено.

При цьому Осло не стало забороняти доступ до портів суднам, які беруть участь у перевалці нафти, які підозрюються в порушенні заборони на імпорт російської нафти або цінової сталі.

"Норвегія все ще розглядає, як найкраще реалізувати цю заборону в законодавстві, нормативні зміни з цього питання будуть внесені пізніше", - пояснили в міністерстві.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/2/705005/>

Китай відмовляється доплачувати РФ за електроенергію через новий "податок на падіння рубля"

Єдиний оператор експорту електроенергії в Росії, "Інтер РАО" почав обмежувати поставки електроенергії до Китаю, оскільки Пекін відмовляється доплачувати за імпорт. Про це пише РБК.

Зазначається, що "Інтер РАО" раніше попередила Китай, Монголію та Азербайджан про збільшення вартості поставок електроенергії. Улан-Батор погодився на нові умови, Пекін - поки ні. За словами представника російської компанії, переговори з Китаєм все ще тривають.

Раніше повідомлялось, що "Інтер РАО" запропонувала своїм контрагентам не з країн ЄАЕС підвищити ціни на 7% на тлі запровадження експортних мит - так званого "податку на падіння рубля". "Для нас це життєво важливо, тому що у нас рентабельність поставки, як правило, нижча за 7%. По Китаю ця величина - 5%. За величини рентабельності 5% ми ніяк не можемо дозволити собі оплачувати 7-відсоткове мито. Ще менша рентабельність у нас поставок у Монголію, тому тут ще більш гостро стоїть ситуація", - заявляли у керівництві компанії.

У компанії додали, що попередили Китай, Монголію та Азербайджан про підвищення цін від початку жовтня, і припустили обмеження або зупинку постачань у ці країни в разі відмови від нової вартості. Згідно з постановою Кабміну РФ, експортні мита на товари, що поставляються за межі ЄАЕС, установлені в розмірі 4-7% за умови курсу 80-95 рублів за долар; за курсу менше ніж 80 рублів ставка буде нульовою. Мита діють з 1 жовтня 2023 року по 31 грудня 2024-го.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/2/704993/>

Компаній зі США найбільше в рейтингу іноземного бізнесу в Росії

Американські компанії лідирують за кількістю в рейтингу найбільших іноземних компаній у Росії. Це показало щорічне дослідження "Forbes Россия", за результатами якого складається список 50 найбільших іноземних компаній РФ. За підсумками 2022 року рейтинг оновився майже наполовину. Однак американських компаній найбільше серед великих іноземних компаній.

Незважаючи на масове виведення західного бізнесу з країни у зв'язку з війною в Україні, у рейтингу все ще присутні 8 із 10 американських компаній.

Далі йде Китай: зростання з однієї до шести компаній у списку.

Третє місце відразу у трьох країн - Туреччини, Франції та Німеччини - по п'ять компаній у рейтингу. Причому кількість турецьких компаній у рейтингу за рік зросла з однієї до п'яти.

Уперше в рейтингу з'явилися компанії з Таїланду, Казахстану і Білорусі.

Перше місце в рейтингу посіла французька роздрібна мережа товарів для дому "Леруа Мерлен". Рік тому вона перебувала на другому місці, проте потіснила німецьку Volkswagen Group - автовиробник покинув російський ринок. Але в рейтингу 2023 року компанії вже не буде: у березні 2023 року Leroy Merlin повідомила, що планує передати контроль над російським бізнесом місцевому менеджменту.

Друге місце в рейтингу посів виробник тютюну - японська JTGroup.

Третє місце посів також виробник тютюну - американська PhilipMorrisInternational.

На четвертому місці - американська PepsiCo.

На п'ятому - французький ритейлер Auchan.

До десятки військового 2022 року також увійшли німецька Metro і російський бізнес компанії Mars, штаб-квартира якої також розташована у США.

Загалом щорічний список 50 найбільших іноземних компаній у Росії за підсумками 2022 року оновився майже наполовину. 22 компанії вибули через продаж, припинення або закриття бізнесу в Росії. Однак компанії з "недружніх країн", як і раніше, становлять більшість, зазначає Forbes. Крім того, розширилася географія учасників рейтингу. Якщо торік у списку були присутні компанії з 17 країн, то цього року - з 18.

Головним бенефіціаром змін в економіці стали китайські корпорації. Так, продажі російської компанії холдингу Chery Automobile (№10) зросли в 2,4 раза, до 147 млрд рублів. Дві інші автомобільні корпорації, Great Wall Motor (№28, бренди Haval, Tank і GWM) і "Джилі-Моторс" (№37), збільшили виручку на 41% і 82% відповідно. Також уперше потрапили до рейтингу виробники побутової техніки та електроніки - BHK Electronics (№35, бренди Realme, Oppo, OnePlus, Vivo) і Haier (№42). Серед 22 компаній, які вже залишили список, окрім німецької Volkswagen, також французька Renault (компанія була на третьому місці), Apple (було п'яте місце), Toyota (сьоме) і Samsung (дев'яте).

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/2/704973/>

Японська заборона загальмувала торгівлю вживаними авто з РФ

Заборона Японії експорту більшості вживаних автомобілів до РФ загальмувало торгівлю обсягом близько 2 млрд доларів на рік, яка процвітала в тіні санкцій проти Москви. Про це пише Reuters. Після початку великої війни попит у РФ на вживані автомобілі з Японії різко підскочив після того, як світові автовиробники припинили свою діяльність в країні.

Минулого року, на тлі посилення санкцій, РФ купувала понад чверть японського експорту вживаних автомобілів за середньою ціною майже 8 200 дол. У 2020 році, коли на РФ припадало близько 15% японського експорту вживаних автомобілів. Очікувалось, що загальний обсяг торгівлі вживаних авто з Японії цього року може становити близько 2 млрд дол.

Згідно з даними російського аналітичного агентства "Автостат", більша половина з 303 тис вживаних автомобілів, імпортованих Росією за перші вісім місяців цього року, походили з Японії.

Однак на початку серпня уряд Японії заборонив експорт авто до РФ, перекривши прибутковий канал торгівлі вживаними Toyota, Honda і Nissan для мережі брокерів і менших портів, особливо для Фусікі, експортного хабу на березі Японського моря.

У компанії SV Alliance, займається експортом вживаних авто до РФ зазначають, що бізнес впав приблизно на 70%. Додається, що санкції також призвели до зниження цін на вживані автомобілі в Японії і змусили брокерів намагатися відправляти автомобілі в інші регіони, особливо на ринки з правим кермом у Новій Зеландії, Південно-Східній Азії та Африці.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/2/704967/>

Болгарія закріє кордон для авто з російськими номерами

До кінця дня понеділка Болгарія припинить в'їзд російських автомобілів на територію країни. Про це заявив директор Прикордонної поліції Болгарії Антон Златанов в програмі "День починається" на БНТ, пише "Європейська правда" з посиланням на Tribune.

"Ми працювали з четверга до вчорашнього дня дуже активно. Я впевнений, що до кінця дня на території Болгарії почне діяти заборона на в'їзд російських легкових автомобілів в нашу країну", – сказав Златанов. Він зазначив, що для вантажівок така заборона діє вже кілька місяців.

Златанов не уточнив, скільки російських автомобілів в'їжджає в країну щомісяця, але підкреслив, що їх небагато. Наразі усі країни Балтії заборонили в'їзд авто з номерами РФ.

Також аналогічне рішення ухвалили Польща, Фінляндія та Норвегія. Це відбулося після того, як Єврокомісія опублікувала роз'яснення щодо давно застосованих обмежень на ввезення та вивіз товарів до або з Росії. У ЄК уточнили, що під заборону потрапляють у тому числі автомобілі та деякі товари незалежно від того, чи є особистими речами мандрівників.

<https://www.euointegration.com.ua/news/2023/10/2/7170573/>

Банкам у Росії заборонили використовувати SWIFT для внутрішніх переказів

Російським банкам з 1 жовтня заборонили використовувати SWIFT для передачі фінансової інформації при переказах коштів на території РФ. Про це повідомляє російський "Інтерфакс".

Згідно з вимогою Банку Росії, банки повинні передавати інформацію про перекази всередині країни тільки через Систему передачі фінансових повідомлень (СПФС), а також через власні банківські системи або послуги сторонніх російських компаній, що забезпечують передачу та зберігання інформації щодо фінансових повідомлень тільки на території РФ.

Натомість ця вимога не поширюється на транскордонні перекази, а також на випадки передачі інформації в рамках платіжної системи з метою розгляду заяв клієнтів щодо операцій з використанням електронних засобів платежу. Система передачі фінансових повідомлень у Росії з'явилася у відповідь на першу хвилю антиросійських санкцій у 2014 році, під яку підпала в тому числі низка банків. Агентство зазначає, що СПФС - це аналог SWIFT, який забезпечує безперебійність передачі фінансових повідомлень як у Росії, і її межами.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/2/704963/>

30 вересня 2023 року

(НЕ)БЕЗПЕЧНА КРАЇНА Андрій Клименко: "Росія експортує Чорним морем мільйони тонн нафти на місяць"

"Якщо росія на початку великої війни експортувала через Чорне море приблизно 3 млн. тонн сирої нафти на місяць, то зараз вона транспортує, був максимум три місяці тому, – 5 млн. тонн. Крім того, в них на початок великої війни було 2,5 млн. тонн на місяць дизельного палива. Це постійно зростає, і зараз 4 мільйонів, і навіть трохи більше, ніж сирої нафти. Чому це важливо? Бо нафтопродукти коштують удвічі дорожче, ніж сира нафта. Тобто ембарго спрацювало, але не повністю, тому що досі ми маємо ситуацію прямих заходів танкерів з порту Новоросійськ до

портів Європейського Союзу”. Як працюють санкції, як змінюється ситуація в Чорному морі та чого чекати вже в найближчі тижні та місяці?

У новому епізоді подкасту "(не) Безпечна країна" його незмінна ведуча Аліна Фролова говорить з Андрієм Клименком, українським журналістом, економістом, громадським діячем, головним редактором порталу Black Sea News, керівником моніторингової групи із санкцій та свободи судноплавства Інституту стратегічних досліджень – про Чорне море, рішення щодо безпеки, санкції проти росії, Туреччину та Крим.

<https://www.pravda.com.ua/podcasts/6319dfdc6cc5b/2023/09/30/7422089/>

Угорщина вважає недостатньою поступку України щодо OTP Bank

МЗС Угорщини відреагувало на рішення України, яка прагне розблокувати 500 млн євро з військового фонду ЄС, щодо призупинення статуту міжнародного спонсора війни для угорського OTP Bank. Як пише "Європейська правда", про це заявив речник міністерства закордонних справ Угорщини Мате Пацолаї, повідомляє Index. За його словами, тимчасове виключення Україною установи з переліку осіб, які підтримують війну, не призвело до суттєвих змін.

Він додав, що позиція Угорщини є чіткою: "до тих пір, поки OTP Bank не буде вилучено зі списку, Угорщина не братиме участі в подальшому фінансуванні ЄС для передачі озброєнь Україні". Напередодні Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) оголосило про призупинення статуту міжнародного спонсора війни для угорського OTP Bank, чого неодноразово вимагав Будапешт. Статус міжнародного спонсора війни призупинили для OTP Bank, а також п'ятох грецьких перевізників, яких Київ звинувачував у нелегальному транспортуванні російської нафти в обхід цінової стелі.

У травні Національне агентство з питань запобігання корупції України оголосило, що внесло OTP Bank – найбільший угорський банк – до списку спонсорів війни через позицію керівництва банку продовжувати діяльність в РФ та фактичне визнання так званих "ДНР"/"ЛНР".

Після цього в Будапешті заявили, що через внесення OTP Bank до переліку спонсорів війни Будапешту "буде дуже важко" домовитись із ЄС про нові санкції проти Росії, а також що будуть блокувати виділення нових траншів із Європейського фонду миру.

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/09/30/7170524/>

Міноборони Естонії: Союзники мають продемонструвати РФ, що вони виграють «війну на виснаження»

Члени Контактної групи з питань оборони України мають продемонструвати РФ, що вони виграють "війну на виснаження", на що зараз перетворилася російська агресія проти України.

Як передає кореспондент Укрінформу, про це заявив постійний секретар Міністерства оборони Естонської Республіки Кусті Сальм під час першого Форуму оборонних індустрій у Києві. У своєму виступі представник естонського Міноборони наголосив, що війна в Україні перетворилася на "війну на виснаження", а такі війни "виграються на заводах". При цьому РФ зараз намагається переконати союзників та партнерів України в тому, що [Росія](#) "може виробити більше", і що вона "може витратити більше, ніж ми можемо".

Говорячи про макропоказники, він вказав на те, що ВВП 51 країни, які входять до Контактної групи з питань оборони України (так званий "формат Рамштайн"), "у 25 разів вищий, ніж у Росії", а обсяги витрат на оборону цих країн у 13 вищі, ніж в РФ. "Коли йдеться про технологічну перевагу, доступ до талановитої робочої сили, доступ до капіталу, то це також у кілька разів вище", - додав Сальм. Водночас представник Міноборони Естонії зазначив, що поки що колективно країни-учасниці працюють, "як мій телефон у режимі з низьким зарядом батареї", і, "безумовно, можуть зробити більше". Він вказав на те, що Литва надала Україні допомоги у

розмірі 1,5% свого ВВП, Естонія – військової допомоги в обсязі 1,3% ВВП. Однак якщо подивитися на цей показник у середньому серед країн-учасниць формату "Рамштайн", то він становить всього 0,17%. На цьому тлі Сальм заявив, що також "відбуваються й хороші речі", як, наприклад, різке зростання виробництва артилерійських снарядів у США та країнах ЄС. За його словами, наступного літа Євросоюз буде у змозі виробляти один мільйон снарядів на рік. "Те саме відбувається і в США. Тож до кінця 2024 року сукупне виробництво США та ЄС разом узятих буде приблизно у п'ять разів вищим, ніж два роки тому", - додав він.

Постійний секретар Міноборони Естонії наголосив, що союзники мають спрямувати усю свою політичну волю та ресурси, щоб забезпечити Україну "достатньою кількістю зброї, щоб вона могла вигнати Росію з своєї території".

<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3767835-minoboroni-estonii-souzniki-maut-prodemonstruvati-rf-so-voni-vigraut-vijnu-na-visnazenna.html>

У правлячій коаліції Австрії виникла суперечка через роботу «Райффайзену» в Росії

У партії "Зелені", яка входить разом з Австрійською народною партією (ÖVP) до правлячої коаліції, розкритикували міністра фінансів від ÖVP Магнуса Бруннера за підтримку банків, включаючи RBI, які продовжують працювати в Росії. Про це повідомляє Укрінформ із посиланням на австрійську газету [Der Standard](#). "У парламентському запиті "Зелені" поставили під сумнів лист міністра фінансів (на адресу голови наглядової ради ЄЦБ Андреа Енріа – ред.), в якому він підтримав банки, що працюють в Росії", - йдеться у повідомленні. Зазначається, що депутати від партії "Зелені" зробили до очільника мінфіну депутатський запит, у якому, зокрема, було сказано, що "подальше залишення RBI в умовах жорстокого путінського режиму" становить ризик не лише для RBI, але й для республіки. "Докори на адресу ЄЦБ з боку австрійського міністра фінансів можуть посилити враження, що в цій країні прибутки приватного австрійського банку вважаються важливішими, ніж європейські санкції проти [Росії](#)", - йдеться у депутатському запиті "Зелених".

Загалом у чотирьох запитаннях на двох сторінках депутати запитували, чи поінформував Бруннер Raiffeisen Bank International заздалегідь про свій лист до Енріа, і чи були переговори між ним або представниками міністерства фінансів та RBI. Також вони хотіли дізнатися, чи обговорювалися заходи державної допомоги для RBI у випадку виходу Росії.

"Відповіді міністра фінансів були короткими, на дванадцять рядків. "Ні" було відповіддю на питання, чи був RBI заздалегідь поінформований про лист до Енріа і чи проводилися переговори з банком", - повідомив Der Standard.

Як повідомляв Укрінформ, у липні стало відомо, що міністр фінансів Австрії [Магнус Бруннер](#) розкритикував посилення тиску Європейського центрального банку на банки, які продовжують вести бізнес у Росії. У своєму листі на адресу голови наглядової ради ЄЦБ Андреа Енріа він заявив, що треба "унікати надсилання політичних сигналів, які послаблюють позиції наших кредитних установ, не тільки в економічному сенсі, але і в їх взаємодії з російською владою". Очільник австрійського мінфіну також зазначив, що інституційний тиск не допомагає працюючим в РФ банкам у розробці стратегії виходу з ринку, а лише збільшує ринкові ризики.

За повідомленнями ЗМІ, наприкінці червня у своєму листі до Європарламенту голова наглядової ради ЄЦБ Андреа Енріа висловив крайнє невдоволення роботою європейських банків в Росії, які не поспішають припиняти там бізнес і навіть розширюють його. Він закликав ці банки "розробити чіткі дорожні карти" виходу з Росії з регулярним звітом про процес.

У НАЗК повідомили, що банк скористався санкціями, які призвели до виходу з російського ринку його конкурентів. Так, до бюджету РФ у 2022 році банк заплатив у 4,8 раза більше, ніж за

2021 – 559 млн євро. Це дорівнює вартості близько 95 ракет "Калібр", якими держава-терорист регулярно обстрілює мирні українські міста.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3768182-u-pravljacij-koaliciji-avstrii-vinikla-supereckacerez-robotu-rajffajzenu-v-rosii.html>

НАЗК призупиняє статус 5 грецьких компаній-перевізників та угорського ОTR Bank у переліку міжнародних спонсорів війни.

Таке рішення прийнято за результатом переговорів між представниками Агентства та представниками компаній та урядів цих країн щодо припинення співпраці з російською федерацією. Відтепер на порталі «Війна і санкції», в розділі «Міжнародні спонсори війни», ці 6 компаній матимуть тимчасово призупинений статус. Подальше виключення їх з переліку залежатиме від виконання зазначених умов (<https://sanctions.nazk.gov.ua/faq/>)

Крім цього, Агентство сподівається, що таке рішення призведе до розблокування Угорщиною €500 млн життєво необхідної військової допомоги ЄС для українського народу, а також виключить можливість блокування Грецією майбутнього 12 пакету санкцій ЄС, спрямованого на зменшення можливості росії продовжувати війну.

<https://www.facebook.com/NAZKgov/posts/pfbid02K4t1gPasA5DzG86Uy4TvJ7KtNziE2Utd1TUM2N43YXa5j3JYqmqj2qJyPwKCVQwVvI>

США стежать, щоб Росія не могла продавати нафту вище цінової стелі – Білий дім

У Штатах заявили, що уважно стежать за нафтовим експортом Росії та разом із союзниками контролюють, аби встановлені цінові обмеження не порушувалися.

Пряма мова: "Ми продовжимо спостерігати та обговорювати це з нашими європейськими союзниками й партнерами – з метою контролю за ефективністю обмеження цін на (російську – ред.) нафту". У цьому зв'язку Кірбі підкреслив, що ніхто не має купувати російську нафту з порушенням "цінової стелі". Він нагадав, що загальна ідея полягала не в тому, щоб виключити російську нафту зі світового ринку, а щоб збалансувати глобальні пропозиції й попит та мінімізувати прибутки кремлівського режиму. Тому, вказав представник Білого дому, Сполучені Штати вважають, що введення лімітів суттєво вплинуло на обмеження можливостей Кремля, тож продовжать здійснювати контроль за ситуацією.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/09/30/7422041/>

29 вересня 2023 року

Швейцарія ввела санкції проти постачальників комплектуючих до іранських дронів 29.09.2023 21:17

Швейцарія запровадила додаткові санкції у зв'язку з постачанням Іраном безпілотників до Росії, відповідно до заходів Європейського Союзу. Як передає Укрінформ, про це йдеться в заяві уряду Швейцарії, повідомляє Bloomberg. Згідно з рішенням уряду, опублікованим у п'ятницю, відтепер у Швейцарії заборонений продаж, постачання, експорт і транзит компонентів, які використовуються для виготовлення безпілотників Іраном. Крім того, фізичні та юридичні особи, пов'язані з програмою створення безпілотників в Ірані, потрапляють під санкції на в'їзд і виїзд з країни, а також під фінансові санкції. Швейцарія застосовує санкції ЄС щодо іранського виробництва БПЛА з осені минулого року. Хоча нові заходи спрямовані проти Ірану, вони, по суті, націлені на здатність Росії використовувати іранські безпілотники у своїй війні в Україні.

Як повідомляв Укрінформ, Федеральна рада Швейцарії 29 вересня схвалила пакет на 100 мільйонів швейцарських франків (майже 110 млн доларів США) для розмінування цивільних і сільськогосподарських територій в Україні та допомоги у відновленні країни.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3768182-u-pravlacij-koalicii-avstrii-vinikla-superecka-cerez-robotu-rajffajzenu-v-rosii.html>

Норвегія закрила в'їзд для автомобілів із російськими номерами

МЗС Норвегії оголосило, що з наступного тижня заборонить в'їзд до країни легковим автомобілям із російською реєстрацією. Про це повідомляє Associated press, передає Укрінформ.

Починаючи з опівночі 3 жовтня легкові автомобілі з російською реєстрацією з дев'ятьма або менше місцями більше не можуть перетнути кордон Норвегії. Автобуси та мікроавтобуси з десятьма і більше місцями все ще зможуть перетинати кордон через прикордонний пункт у Сторскогу, єдиному пункті перетину кордону між Норвегією та Росією.

Уряд в Осло заявив, що будуть зроблені винятки для дипломатичних транспортних засобів, для автомобілів, що належать норвезьким громадянам і членам їхніх сімей, які постійно проживають в Росії, а також для поїздок, необхідних з гуманітарних причин, таких як гостра хвороба, смерть або сімейні похорони. Міністр закордонних справ Норвегії Аннікен Хутфельдт заявила, що Норвегія "стоїть разом із союзниками та однодумцями у протидії жорстокій агресивній війні з боку Росії". Згідно з рішенням ЄС, транспортні засоби, зареєстровані в РФ, більше не можуть в'їжджати на територію 27 членів блоку, включаючи три країни Балтії - Естонію, Латвію і Литву - Фінляндію і Польщу. Санкції, запроваджені проти Росії, були опубліковані Європейською комісією 8 вересня.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3767834-norvegia-zakrila-vizd-dla-avtomobiliv-iz-rosijskimi-nomerami.html>

СБУ назвала російського перевізника дронів Shahed із Ірану

Служба безпеки України збирила доказову базу на підсанкційного гендиректора російської авіакомпанії "223 льотний загін" Міноборони РФ Юрія Великоклада.

За даними спецслужби, посадовець надавав літаки для перекидання російських бойовиків та озброєння з Близького Сходу та Африки на війну в Україну. За наявними даними, саме він організував переправлення дронів-камікадзе типу "Шахед" з Ірану до українського кордону, якими 3 липня цього року агресор атакував Суми, зазначають в СБУ. Тоді ворог завдав удару по двох багатоповерхових житлових будинках та [будівлі СБУ](#). Внаслідок російської атаки були жертви серед цивільного населення.

"Встановлено, що перевезення іранських дронів на територію РФ здійснювали на борту військово-транспортного літака Іл-76 з льотного парку авіакомпанії Великоклада. Крім того, наприкінці 2022 і на початку 2023 років посадовець надав літаки для перекидання з Африки на війну в Україну підрозділів російської приватної військової компанії "Вагнер". Надалі бойовиків переправляли в район Бахмута для штурму українського міста.

Для здійснення перельотів керівництво бойовиків уклало угоди з авіакомпанією Великоклада та переводило на її рахунки гроші за використання повітряних суден. Задokumentовано, що за 8 міжнародних авіарейсів "вагнерівці" витратили 56 млн російських рублів. Для маскуванню контактів з льотним загоном фігуранта представники російської ПВК використовували підконтрольні комерційні структури за межами РФ".

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/09/29/7421959/>

Авто з російськими номерами мають залишити межі ЄС протягом пів року

Митниця Литви повідомила, що автомобілі із зареєстрованими у Росії номерами, які прибули у республіку до 11 вересня 2023 року, протягом шести місяців від дати в'їзду мають залишити територію країни та всього Євросоюзу. Про це повідомляє Delfi, передає Укрінформ.

Згідно з роз'ясненням Єврокомісії, ці обмеження поширюються і на ввезення автомобілів, зареєстрованих в РФ, навіть для тимчасового використання. Литовська митниця нагадує, що з 11 вересня у країну не пропускають транспортні засоби з російськими номерами на підставі введених Євросоюзом обмежень, пов'язаних із виконанням антивоєнних санкцій проти Росії. Заборона поширюється на транспортні засоби незалежно від громадянства власника чи водія. Російським автомобілям дозволено в'їжджати до Литви лише з метою транзиту до Калінінградської області і назад, наголошують у митниці.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3767731-avto-z-rosijskimi-nomerami-maut-zalisiti-mezi-es-protagom-piv-roku.html>

Експрезидентка Естонії виходить із ради компанії Alexela через закупівлю російського газу

Президентка Естонії у 2016-2021 роках Керсті Кальюлайд оголосила про вихід із ради естонської компанії Alexela, оскільки підприємство влітку закупило газ у Росії. Про це повідомляє Укрінформ з посиланням на національного мовника ERR.

Керсті Кальюлайд, яка увійшла до ради компанії Alexela у квітні цього року, заявила, що компанія влітку через труднощі з постачаннями закупила вироблений в Росії зріджений нафтовий газ (LPG). Оскільки Кальюлайд не може схвалити бізнес із Росією, вона подала заяву про вихід із ради підприємства. Кальюлайд написала в соцмережах, що увійшла до ради паливної компанії тому, що зелена революція та енергетика для неї цікаві, а Alexela бере участь у кількох зелених проектах. «Коли я у квітні приступила до роботи в раді Alexela, імпорт з Росії був зупинений, у тому числі й LPG, якому найважче знайти альтернативу на інших ринках, він постачався з Казахстану. Найбільшими споживачами LPG є підприємства харчової промисловості та сільського господарства, які сьогодні не можуть використати альтернативні види палива», - зазначила Кальюлайд. Вона нагадала, що влітку були проблеми з постачанням із Казахстану, внаслідок чого були зроблена заміна на LPG російського виробництва. «Хоча компанія знову шукає альтернативи, на це буде потрібен час. Звичайно, я не можу схвалити бізнес з Росією, тому сьогодні подала заяву про вихід із ради», - заявила Кальюлайд.

Вона висловила сподівання, що й Alexela, й інші європейські компанії якнайшвидше звільняться від російських енергоносіїв, для чого необхідна міжнародна співпраця, сміливість у прийнятті рішень, європейський санкційний механізм і великі інвестиції, особливо у випадку LPG. «Якщо ми будемо діяти наодинці, наша харчова промисловість опиниться під загрозою», - підкреслила експрезидентка.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3767706-eksprezidentka-estonii-vihodit-iz-radi-kompanii-alexela-cerez-zakupivlu-rosijskogo-gazu.html>

РІШЕННЯ ВИЩОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО СУДУ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ САНКЦІЙ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТОМ 1-1 ЧАСТИНИ 1 СТАТТІ 4 ЗУ «ПРО САНКЦІЇ» ДО ВОРОНИ Д.М. ЗАЛИШЕНО БЕЗ ЗМІН

Апеляційною палатою Вищого антикорупційного суду 28 вересня 2023 року ухвалено рішення про залишення без змін Рішення Вищого антикорупційного суду від 31.07.2023 про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 ЗУ «Про санкції» до Ворони Дмитра Миколайовича.

ВАКС застосував до Ворони Дмитра Миколайовича санкцію, передбачену пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України "Про санкції" та стягнув у дохід держави активи, які належать Вороні Д.М. та активи, щодо яких Ворона Д.М. може прямо чи опосередковано вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, а саме: 4 (чотири) квартири, 10 (десять) земельних ділянок, садовий будинок, домоволодіння, 3(три) автомобілі, грошові кошти.

Судове рішення набрало законної сили 28 вересня 2023 року.

Ворона Дмитро Миколайович - колишній заступник Міністра юстиції України. Наразі є сенатором Російської Федерації - представником виконавчого органу державної окупаційної влади Запорізької області в раді федерації. Бере активну участь у матеріально-технічному забезпеченні створення та функціонування окупаційних адміністрацій. Підтримує дії країни-агресора.

<https://minjust.gov.ua/news/ministry/rishennya-vischogo-antikoruptionsynogo-sudu-pro-zastosuvannya-sanktsii-peredbachenoj-punktom-1-1-chastini-1-statti-4-zu-pro-sanktsii-do-voroni-dm-zalisheno-bez-zmin>

У Болгарії розповіли, як РФ блокує експорт українського зерна в Чорному морі

Болгарський міністр оборони Тодор Тагарев заявив, що Росія використовує фіктивні військові навчання в Чорному морі для блокування експорту українського зерна, що становить ризик для безпеки Болгарії. Про це, як пише "Європейська правда" з посиланням на The Sofia Globe, Тагарев сказав в етері болгарського національного радіо в п'ятницю.

"Російські кораблі блукають навколо нашої виключної економічної зони, здійснюючи провокаційні та силові дії проти торгових суден інших країн. Усе це створює ризики для нашої безпеки", – сказав болгарський міністр.

<https://www.euointegration.com.ua/news/2023/09/29/7170496/>

Росавіація просить компанії не пускати деякі літаки за кордон через ризик арешту

Державне відомство Росавіація рекомендувало кільком російським авіакомпаніям не літати за кордон літаками Державної транспортної лізингової компанії (ГТЛК), яка перебуває під санкціями США та Євросоюзу. Як передає Укрінформ, це підтвердило джерело Інтерфаксу в авіагалузі. «Рішення ухвалене через ризик арешту літаків іноземних дочірніх компаній ГТЛК, які проходять процедуру банкрутства», - сказало джерело.

За його словами, рекомендація діє з 29 вересня та до особливого рішення Росавіації. Винятки зроблені для рейсів до Білорусі та Туреччини. Які авіакомпанії отримали таку рекомендацію, до кінця незрозуміло. Літаки, що належать групі ГТЛК, є в парках "Аерофлоту", "Росії", S7 та "Ямала". Загалом у Росії експлуатується 37 літаків, що належать ГТЛК та її дочірнім структурам.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3767847-rosaviacia-prosit-kompanii-ne-puskati-deaki-litaki-za-kordon-cerez-rizik-arestu.html>

Спецтрибунал для Росії можна створити через Раду Європи - член Венеційської комісії

Спеціальний трибунал щодо Росії можна створити через Раду Європи. Таку думку висловив в інтерв'ю Укрінформу член Венеційської комісії від Литви Дайнюс Жалімас.

“Існує ще варіант створення спецтрибуналу через Раду Європи, яка може підтримати його заснування шляхом угоди з Україною чи між усіма членами Ради Європи. Тоді трибунал був би формально регіональним, але водночас міжнародним. Таким чином європейські країни могли б

показати свій інтерес у створенні трибуналу з засудження агресії, яка відбувається в Європі”, - зазначив він. Проте, на думку Жалімасаса, найлогічніший шлях - це створення спецтрибуналу через договір України з Генасамблеєю ООН. “Це дає змогу судити злочинців за міжнародним правом. І це перевага міжнародного трибуналу, створеного на основі підтримки Генасамблеї ООН”, - говорить він. На його думку, модель так званого інтернаціоналізованого Спецтрибуналу на основі українського законодавства, яку наразі підтримують низка держав, не є доцільною, і не лише через імунітет Путіна. “Ця модель ніби демонструє, що для міжнародного співтовариства агресія Росії якось не дуже важлива. Я маю на увазі, коли всі визнають, що це злочин проти всієї міжнародної спільноти, то логічно було б засуджувати не за українським законодавством, а за міжнародним правом. Тоді і проблем з імунітетом Путіна не було б. Але є держави, які підтримують інтернаціоналізований трибунал, бо думають, що це легше зробити”, - сказав він.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3767700-spectribunal-dla-rosii-mozna-stvoriti-cerez-radu-evropi-clen-venecijskoi-komisii.html>

Британія запровадила нові санкції проти РФ за «вибори» на окупованій території України

Уряд Великої Британії у п'ятницю, 29 вересня, запровадив нові санкції проти Росії за проведення нею «виборів» на тимчасово окупованих територіях України. Про це йдеться у пресрелізі британського уряду, передає Укрінформ. «Фіктивні російські «вибори» є марною спробою легітимізувати її незаконний контроль над суверенною українською територією. Не можна проводити «вибори» в чужій країні. Велика Британія ніколи не визнає претензій Росії на територію України. Крим, Запоріжжя, Донецьк, Луганськ і Херсон – це Україна», - заявив глава МЗС Джеймс Клеверлі. У новий санкційний список внесено 11 фізичних і юридичних осіб, зокрема Центральну виборчу комісію Росії, секретаря ЦВК РФ Наталію Бударіну, «голову виборчої комісії Херсонської області» Марину Захарову та «голову виборчої комісії Запорізької області» Андрія Олексієнка.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3767694-britania-zaprovadila-novi-sankcii-proti-rosii-za-vibori-na-okupovani-teritorii-ukraini.html>

Газпром визнав падіння видобутку на 25% через відмову «низки країн» від газу РФ

Російський монополіст Газпром уперше у 2023 році опублікував свої операційні показники з видобутку та постачання газу, в яких засвідчено значне падіння видобутку газу в Росії. Як передає Укрінформ, про це повідомляє Інтерфакс. Згідно зі звітом Газпрому, за підсумками першого півріччя 2023 року видобуток природного та попутного газу в Росії склав 179,45 млрд кубометрів. «Зниження на 24,7% пов'язане з ухваленням у низці країн політично вмотивованих рішень, спрямованих на відмову від імпорту російського газу», - йдеться у звіті.

За перше півріччя Газпром поставив на внутрішній та зовнішні ринки 166 млрд кубометрів газу. Для порівняння: за перші шість місяців 2022 року компанія поставила 225,7 млрд кубометрів. Постачання на внутрішній та зовнішній ринки впали на 26,5%. «Споживання газу у звітному періоді перебувало під впливом погодних, економічних та геополітичних факторів. Уповільнення економічної активності у Європі сприяло збереженню показників споживання газу на низьких значеннях. При цьому попит на російський газ у цьому регіоні також перебував під впливом геополітичного чинника та високого рівня заповненості європейських ПСГ», — повідомила компанія. 2022 року Газпром повністю зупинив постачання газу до Європи трубопроводом «Північний потік-1», а також припинив постачання до деяких країн Європи, які відмовилися

платити за газ у рублях на тлі російського вторгнення в Україну. «Газпром» продовжує постачати газ до Європи «Турецьким потоком», а також транзитною гілкою через Україну.

За підсумками 2022 року чистий прибуток Газпрому склав 747 млрд рублів, що більш ніж утричі менше, ніж у 2021 році. Як повідомлялося, на початку 2022 року уряд РФ дозволив російським компаніям максимально скоротити публікацію звітності. Влітку 2023 дія цієї норми не була продовжена, але прописаний значно коротший перелік інформації, яка може не розкриватися. <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3767619-gazprom-viznav-padinna-vidobutku-na-25-cerez-vidmovu-nizki-krain-vid-gazu-rf.html>

✚ Власника LVMH Арно підозрюють у відмиванні коштів: справа пов'язана з росіянином

Прокуратура Парижа перевіряє угоди засновника LVMH французького мільярдера Бернара Арно з російським бізнесменом на предмет можливого відмивання коштів. Про це повідомляє Bloomberg з посиланням на газету Le Monde. Розслідування щодо Бернара Арно та Миколи Саркісова стосується операцій, пов'язаних з майном на ексклюзивному гірськолижному курорті Куршевель. Французька газета повідомила, що Саркісов купив у 2018 році ряд об'єктів нерухомості в Куршавелі через компанії-посередники, але кінцевим покупцем виявився Арно. Стверджується, що генеральний директор LVMH Moët Hennessy Louis Vuitton SE заплатив Саркісову близько 20 мільйонів євро (21,2 мільйона доларів) за володіння активами, а Саркісов нібито отримав від угод близько 2 мільйонів євро. Слідчі заявили, що транзакції приховують походження коштів і особу кінцевого покупця, Арно.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/09/29/704925/>

✚ АРМА затвердило революційний Порядок відбору управителів арештованим майном

Агентство з розшуку та менеджменту активів (АРМА) схвалило Наказ про затвердження ґрунтовно оновлених "Методичних рекомендацій щодо послідовності дій працівників АРМА при підготовці та в ході проведення конкурсного відбору управителів активами" (далі - Порядок відбору). АРМА вперше оприлюднило проект Порядку відбору на офіційному вебресурсі наприкінці серпня 2023 року. Протягом наступного місяця Агентство узгодило позиції та отримало низку пропозицій стосовно поліпшення якості документа, які врахувало у фінальній редакції Порядку відбору. Як результат, документ схвалений за рекомендацією Міністерства юстиції України та Громадської ради при АРМА та узгоджений з Міністерством економіки України, ДП "Prozorro" та громадськими антикорупційними організаціями (State Watch, Transparency International, Правозахисний Антикорупційний Ресурс Українського Суспільства тощо). «Агентство виводить конкурсний відбір управителів на якісно новий рівень. Відтепер у кожного потенційного учасника є можливість вільно брати участь у змаганнях з передбачуваною архітектурою. Таким чином, новий Порядок відбору є революційним за своєю суттю та забезпечує відкритість та прозорість проведення конкурсу», - прокоментувала Голова АРМА Олена Дума.

Агентство наголошує, що Порядок відбору забезпечує недискримінаційні, конкурентоспроможні та відкриті тендерні процедури, враховує вимоги Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС та є уніфікованим з правом Європейського союзу (acquis ЄС).

<https://arma.gov.ua/news/typical/arma-zatverdilo-revoljutsiyniy-poryadok-vidboru-upraviteliv-areshtovanim-maynom>

28 вересня 2023 року

✚ Генеральна конференція МАГАТЕ схвалила резолюцію щодо негайного повернення Запорізької атомної станції під повний контроль України

Під час 67-ї сесії Генеральної конференції МАГАТЕ 69 країн підтримали резолюцію щодо ядерної безпеки в Україні. Резолюцію запропоновано Канадою, Фінляндією та Коста-Рікою.

Серед іншого, вона закликає російську федерацію до негайного виведення всього військового та іншого неуповноваженого персоналу із ЗАЕС та повернення станції під повний контроль компетентних органів України відповідно до існуючої ліцензії, виданої Державною інспекцією ядерного регулювання України (ДІЯРУ), забезпечення безпечного та захищеного функціонування станції, для того щоб Агентство здійснювало ефективне та дієве впровадження гарантій безпеки відповідно до Угоди України про всеосяжні гарантії та Додаткового протоколу.

<https://www.mev.gov.ua/novyna/heneralna-konferentsiya-mahate-skhvalyla-rezolyutsiyu-shchodonehaynoho-povernennya>

✚ Естонія пропонує повну заборону на торгівлю з РФ у новому пакеті санкцій ЄС

Уряд Естонії у четвер підтримав пропозицію до нового, дванадцятого пакета санкцій Європейського Союзу щодо повної заборони торгівлі з Росією. Про це повідомив естонський міністр закордонних справ Маргус Тсахкна, пише "Європейська правда". За його словами, Таллінн пропонує Євросоюзу запровадити повне торговельне ембарго проти Росії, а також блокування транзиту товарів, які вже перебувають під санкціями ЄС. "Бізнес із Росією підживлює її військову машину", – додав міністр.

<https://www.euointegration.com.ua/news/2023/09/28/7170385/>

✚ Російські редакції Латвійського телебачення та радіо закриють у 2026 році

Напередодні відповідного рішення Сейму LTV і LR спільно заявили про категоричну незгоду з ідеєю заборони створювати контент російською суспільно-правовим ЗМІ. Мовники зазначали, що ця норма опинилася в документі без консультацій із самими ЗМІ, з наглядовим органом та з експертами і що вона прямо суперечить меті зміцнення безпеки інформаційного простору держави. Російські редакції Латвійського телебачення та радіо закриють у 2026 році. Парламент Латвії переважною більшістю голосів підтримав Концепцію нацбезпеки, яка серед іншого передбачає з 2026 року заборону Латвійському телебаченню та Латвійському радіо мовлення російською мовою, повідомляє національний мовник LSM.

На сайті LSM зазначається, що Сейм підтримав Концепцію національної безпеки, незважаючи на категоричні заперечення Ради з громадських електронних ЗМІ, Латвійського телебачення (LTV) і Латвійського радіо (LR), які закликали переглянути ту частину документа, що стосується інформаційного простору та передбачає заборону мовникам створення й розповсюдження контенту російською мовою. Напередодні відповідного рішення Сейму LTV і LR спільно заявили про категоричну незгоду з ідеєю заборони створювати контент російською суспільно-правовим ЗМІ. Мовники зазначали, що ця норма опинилася в документі без консультацій із самими ЗМІ, з наглядовим органом та з експертами і що вона прямо суперечить меті зміцнення безпеки інформаційного простору держави. Відповідальна за політику в медіасфері міністерка культури Агнесе Логіна (партія «Прогресивні», яка нещодавно ввійшла у владну коаліцію) в інтерв'ю LR-4 назвала пункт про відмову від мовлення російською до 2026 року «поспішним рішенням».

<https://detector.media/infospace/article/217447/2023-09-28-rosiyski-redaktsii-latviyskogo-telebachennya-ta-radio-zakryut-u-2026-rotsi/>

✚ Україна наполягатиме на виключенні Росії з ЮНЕСКО й інших міжнародних організацій - Карандєєв

Про це заявив т.в.о. міністра культури й інформаційної політики Ростислав Карандєєв у ефірі Радіо Культура, передає Укрінформ. "Наратив загального прагнення до миру, але не внаслідок перемоги сил добра, а внаслідок примирення чи замороження конфлікту, сьогодні більш близький для міжнародної спільноти, і зокрема тієї, яка визначає політику ЮНЕСКО. Тому ми стикаємося з тим, що ініціативи щодо виключення Росії з числа членів ЮНЕСКО, як і з Радбезу ООН, наражаються на те, що світова спільнота уникає ухвалення таких рішень. Можливо, побоюється... Але ми послідовні у своїй позиції і далі дуже рішуче наполягатимемо на тому, щоб Росія була виключена не тільки з ЮНЕСКО, а й з багатьох інших міжнародних організацій", - заявив т.в.о. міністра. "Ми отримуємо дуже велику допомогу, як фінансову, так і методичну. ЮНЕСКО допомагає нам у багатьох напрямках. В першу чергу, це охорона об'єктів культурної спадщини — як рухомої, так і нерухомої, так і об'єктів нематеріальної культурної спадщини. Зовсім нещодавні рішення — включення таких об'єктів, як Софійський собор, як Києво-Печерська лавра, історичний центр Львова, до переліку об'єктів ЮНЕСКО, які перебувають під загрозою. Це загроза знищення не внаслідок того, що відбуваються буревії або їхній стан настільки критичний. Це загроза в результаті воєнних дій. І ЮНЕСКО чітко це визнає", - зазначив він.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3767264-ukraina-napolagatime-na-viklucenni-rosii-z-unesko-j-insih-miznarodnih-organizacij-karandeev.html>

✚ Ані Лорак зізналася, що передає гроші російському фонду, причетному до депортації українських дітей

Лорак також висловила сподівання на те, що Росія побудує квартири для викрадених дітей та надасть їм допомогу. Ані Лорак зізналася, що передає гроші російському фонду, причетному до депортації українських дітей. Співачка українського походження Ані Лорак, яка живе та виступає в Росії, днями дала інтерв'ю російському пропагандистському каналу НТВ, з якого випливає: колишня чернівчанка фактично фінансує злочинну депортацію українських дітей з окупованих Росією територій України. Лорак розповіла про те, що частину своїх доходів від виступу в Москві спрямує в організацію, яка займається опікою «сиріт-біженців» із Запорізької області та з Донбасу, — російський фонд «Счастливое детство.ru». Лорак пояснила, що ця організація пропонує підтримку дітям, які постраждали від «цієї ситуації», ймовірно, маючи на увазі війну, розпочату Росією. За словами Лорак, вона вирішила допомагати дітям, оскільки сама була у школі-інтернаті й нібито розуміє, як їм складно сьогодні. До того ж артистка наголосила, що не існує чужих дітей. Тож вона сподівається на будівництво квартир для викрадених дітей та допомогу їм у Росії.

<https://detector.media/infospace/article/217444/2023-09-28-ani-lorak-ziznalasya-shcho-peredaie-groshi-rosiyskomu-fondu-prychetnomu-do-deportatsii-ukrainskykh-ditey/>

✚ Спецтрибунал каратиме не Росію, а окремих її громадян - Кориневич

Про це в інтерв'ю Укрінформу сказав посол з особливих доручень МЗС України Антон Кориневич. «Спецтрибунал у разі його створення каратиме не Росію, а конкретних російських громадян, бо ми пам'ятаємо, що коли ми говоримо про відповідальність за злочини, ми говоримо про індивідуальну кримінальну відповідальність», - сказав дипломат. На його переконання, Спеціальний трибунал має бути створений. «Я думаю, що весь той шлях, який ми пройшли, має говорити про те, що ми не можемо зупинитись. Уже створений Міжнародний центр з

переслідування за злочин агресії проти України (ІСРА) в Гаазі. Тож ми сказали дуже велике А, і ми маємо всі разом сказати Б. Тому я переконаний, що Спецтрибунал буде створений», - наголосив Кориневич. Він також розповів, що у Гаазі відбулася зустріч Core Group. «Тож ми продовжуємо працювати, і як тільки будуть результати, які ми між собою погодимо, ми будемо про це говорити. Наразі я думаю, що найвищою цінністю має залишатися ця спільність у думці: нам потрібен Спецтрибунал, і ми маємо всі разом знайти варіант, опцію, яка буде підходити для реалізації трибуналу. І ми її реалізуємо», - сказав він. Відповідаючи на запитання про ймовірний список тих, кого має судити Спецтрибунал, Кориневич сказав: «Орієнтовно ми між собою говоримо, що це можуть бути 20+ топпосадовців, які за своєю посадою брали участь у прийнятті рішень про ведення агресивної війни проти України».

Як повідомлялося, до коаліції (Core Group) зі створення Спеціального трибуналу щодо злочину агресії Росії проти України увійшли представники 38 держав та кілька представників міжнародних організацій. Створення трибуналу підтримали Парламентська асамблея Ради Європи, Європарламент, Парламентська асамблея НАТО, Парламентська асамблея ОБСЄ та окремі держави.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3767258-spectribunal-karatime-ne-rosiu-a-okremih-ii-gromadan-korinevic.html>

Російський військовий VIP-літак дві доби перебував у Північній Кореї

Дані сервісу відстеження польотів FlightRadar24 показують, що літак Іл-62М ВПС РФ вилетів з Москви до Пхеньяна та прилетів у вівторок вранці. Бортовий номер літака вказує на те, що це був той самий літак, який РФ відправила до Північної Кореї у серпні, лише через декілька днів після того, як міністр оборони Сергій Шойгу вирушив до Пхеньяна, де Кім показав йому озброєння. Дані FlightRadar24 також вказують на те, що літак повернувся до РФ у четвер після дводенного перебування на землі у Північній Кореї. Зазначається, що тиша навколо польоту може свідчити про те, що на борту були військові чиновники, які летіли для переговорів щодо зброї чи передачі технологій.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3767252-rosijskij-vijskovij-viplitak-dvi-dobi-perebuvav-u-pivnicnij-korei.html>

УХВАЛЕНО СУДОВЕ РІШЕННЯ ПРО ЗАДОВОЛЕННЯ ПОЗОВНОЇ ЗАЯВИ МІН'ЮСТУ ДО ПАТ «РОСТВЕРТОЛ» ПРО ЗАСТОСУВАННЯ САНКЦІЙ ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТОМ 1-1 ЧАСТИНИ 1 СТАТТІ 4 ЗУ «ПРО САНКЦІЇ»

Вищий антикорупційний суд 27 вересня 2023 року ухвалив рішення про задоволення позову Міністерства юстиції України до Ростовського вертолітного виробничого комплексу Публічного акціонерного товариства «Роствертол» імені Б.М.Слюсар, за участі третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог: Акціонерного товариства «Вертольоти Росії», Державної корпорації зі сприяння розробці, виробництву та експорту високотехнологічної промислової продукції «Ростех», Державного підприємства «Львівський державний завод «ЛЮРТА», про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції». Ростовський вертолітний виробничий комплекс Публічне акціонерне товариство «Роствертол» імені Б.М.Слюсаря (ПАТ «Роствертол»), є підприємством в російській федерації, яке розробляє та виготовляє військову техніку, зокрема, бойові гелікоптери, модернізовані гелікоптери, такі як Мі-24, Мі-35, Мі-28, чим посилює військовий потенціал російської федерації, яка залучає зазначену військову техніку під час здійснення збройної агресії проти України.

ВАКС застосував до ПАТ «Роствертол» санкцію, передбачену пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України "Про санкції" та стягнув у дохід держави активи, щодо яких Ростовський

вертолітний виробничий комплекс Публічного акціонерного товариства «Роствертол» імені Б.М.Слюсар може вчиняти дії тожді за змістом здійсненню права розпорядження, а саме: вироби 9С477 БД1.320.024, у кількості 9 комплектів, вироби И-256.20-2М ТИСУ.468330.135-01 у кількості 10 комплектів, вироби И-505.20-2М ТИСУ.468214.094-01 у кількості 2 комплектів, орієнтовною загальною вартістю 5,489 241,00 доларів США.

<https://minjust.gov.ua/news/ministry/uhvaleno-sudove-rishennya-pro-zadovolennya-pozovnoi-zayavi-minyustu-do-pat-rostvertol-pro-zastosuvannya-sanktsii-peredbachenoi-punktom-1-1-chastini-1-statti-4-zupro-sanktsii>

Американська Iridium забезпечує навігацією на лінії фронту безпілотики ФСБ - розслідування

Американська компанія Iridium забезпечує навігаційною системою безпілотики "Картограф", що виробляються в Росії компанією AFM-Servers для потреб ФСБ та використовуються у війні з Україною.

"Картограф" — засекречена російська безпілотно авіаційна система сімейства "Птеро". Цей зразок озброєння таємно розроблявся для потреб ФСБ Росії. Його використовують російські військові у війні проти України та Сирії. Його виробляє AFM-Servers", - пояснюють розслідувачі.

Розслідування, яке було проведене рік тому, показало, що Iridium досі залишається присутньою на російському ринку, у тому числі - через свою дочірню компанію Iridium Communications. За даними торгових баз, у 2015-2022 роках російська "донька" американської компанії закупувала продукцію безпосередньо у материнської американської компанії Iridium Satellite. У 2023 році ця ж "донька" імпортувала машини виробництва Iridium Satellite для прийому та перетворення голосу та зображень. Хоча тепер це здійснювалося опосередковано через якісь невідомі компанії. Одночасно московська компанія Iridium Communications у 2022 році підписала договір з центральним вузлом зв'язку Національної гвардії Росії (Росгвардія), згідно з яким компанія мала підключити Росгвардію до міжнародної супутникової системи радіозв'язку. Про це стало відомо з тендерної документації.

Крім того, за даними НАЗК України, московська дочка американської компанії має чинні контракти на послуги супутникового зв'язку для збройних сил Росії. А в березні 2022 року одна з компаній-засновників Iridium Communications, держпідприємство "Морсв'язьспутник", надавала послуги російському МЗС. Тільки з 2013 по 2015 роки AFM-Servers уклали контракти на майже 100 мільйонів рублів з військовою частиною 55056. Це підрозділ ФСБ, який займається матеріально-технічним забезпеченням.

Як наголошують розслідувачі, на сьогодні БПЛА "Картограф" росіяни використовують у прифронтовій зоні для оцінки ситуації на місці та визначення місця розташування українського озброєння. Комплекс оснащений 80-мегапіксельними камерами та тепловізорами для швидкого створення 3D-планів зони проведення спецоперацій.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/09/28/704879/>

Російська нафта дорожчає, попри цінову стелю Великої сімки – Bloomberg

Російська нафта продовжує дорожчати, незважаючи на обмеження ціни, встановлене країнами Великої сімки та її союзниками. Про це повідомляє Bloomberg з посиленням на дані від Argus Media Ltd. Так, нафта із західних портів країни зростає разом із основними ф'ючерсами. Флагман російського сорту Urals торгується за 85,35 доларів за барель у балтійському порту Приморськ і 86 доларів з чорноморського порту Новоросійськ.

Представники G-7 давно заявляли, що поки що не мають наміру переглядати ліміт, який раніше встановили на рівні 60 доларів за барель, попри те, що спотові ціни значно перевищили

його, пише Bloomberg. Зазначається, що після початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну вартість сирої російської нафти стосовно світових ринків сильно впала, часом досягаючи рівня в 30 доларів за барель і навіть дешевше. Однак останніми місяцями вартість нафти РФ зростає в абсолютному і відносному вираженні. Bloomberg пояснює це тим, що Росія разом із Саудівською Аравією скорочує морські перевезення. Так, будь-які вигоди від "цінової стелі" зменшуються. Річ у тім, що європейські страховики і судовласники продовжують працювати з російською нафтою. Щоб не потрапити під санкції, європейські постачальники послуг повинні отримати документ із заповненням, що вантаж купили дешевше 60 доларів за барель. Однак більшість із них рідко мають уявлення про справжню ціну вантажу.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/09/28/704878/>

Північна Корея вписала свій ядерний статус у конституцію

Парламент КНДР схвалив зміни до конституції, що вносять у текст Основного закону згадку про ядерний статус держави. Як повідомляє Укрінформу, про це пише Reuters із посиланням на місцеві ЗМІ. “Верховні народні збори Північної Кореї під час дводенної зустрічі одноголосно схвалили перегляд конституції, додавши до тексту, що Північна Корея “розробляє ядерну зброю, аби гарантувати” її “право на існування” та “стримати війну”, - йдеться у матеріалі. За його словами, Північна Корея наростить виробництво ядерної зброї для стримування “американських провокацій”.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3766993-pivnicna-korea-vpisala-svij-adernij-status-u-konstituciu.html>

Глава Південного Судану обговорить із Путіним скасування ембарго на зброю

Президент Південного Судану Салва Кіір на зустрічі з главою Кремля Володимиром Путіним, зокрема, обговорить скасування ембарго на постачання зброї. Як передає Укрінформ, про це повідомляє BBC. В Офісі Кііра заявили, що на зустрічі з Путіним в четвер обговорюватимуться перспективи розвитку двосторонніх відносин у різних сферах, а також регіональні та міжнародні питання. Обидва лідери також обговорять скасування ембарго на постачання зброї та цілеспрямованих санкцій, накладених на осіб у Південному Судані.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3767123-glava-pivdenного-sudanu-obgovorit-iz-putinim-skasuvanna-embargo-na-zbrou.html>

Болгарія хоче на рік відкласти відмову від російської нафти

Депутати економічного комітету парламенту Болгарії вирішили, що закон про відмову від російської нафти буде введений в дію поступово, починаючи з 1 жовтня 2024 року, а не в 30-денний термін. Про це повідомляє Болгарське національне радіо. Два тижні тому економічний комітет у першому читанні ухвалив законопроект, який передбачав відмову від російської нафти у 30-денний термін. Проте, виступаючи перед комісією, міністр економіки Богдан Богданов заявив, що введення заборони на ввезення російської нафти на передбачений поки що 30-денний термін призведе до стрибка цін на паливо. "Реалістичний термін для скасування відступу – це 12 місяців, або 1 жовтня 2024 року. За 30-денного терміну ризики високі. Я не можу точно передбачити, якими будуть ціни, але вони зростуть значно, і з'являться можливості для спекуляцій і, можливо, навіть дефіцит палива", - заявив міністр.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/09/28/704846/>

✚ ЄС погрожує заборонити продаж деяких товарів до країн, які можуть допомагати РФ обходити санкції

Єврокомісія попередила європейські компанії та уряди, що може заборонити продаж певних товарів до Туреччини та інших країн, звідки Іран та Росія отримують деталі для безпілотників та зброї, щоб бити по українських містах. Про це повідомляє The Guardian, передає Укрінформ. Як зазначається, відповідні коментарі Єврокомісії з'явилися після витоку документа, в якому український уряд вказав, що за попередні три місяці було здійснено 600 ударів по містах із використанням БПЛА, що містять західні технології.

П'ять європейських компаній, серед яких польська дочірня компанія британської транснаціональної корпорації, були названі як оригінальні виробники виявлених компонентів, а митна інформація свідчить, що "майже весь імпорт до Ірану походить з Туреччини, Індії, Казахстану, Узбекистану, В'єтнаму і Коста-Ріки". Серед елементів європейського виробництва, знайдених у безпілотниках Shahed-131 і 136, які Росія використовувала в Україні, були паливні насоси, транзистори, схеми управління живленням і мікропроцесори.

Речник Європейської комісії заявив, що докази того, що компоненти постачаються через ці країни, свідчать про те, що санкції ЄС створюють "значний тиск на їхні цілі", але держави-члени повинні посилити контроль за їх дотриманням. "Потрібно пильно стежити за іноземними операторами, які реекспортують товари, що потрапили під санкції ЄС, без відома експортера з ЄС. Для цього ми звернулися за підтримкою до влади третіх країн, щоб переконатися, що товари, які експортуються з ЄС до цих країн, не потрапляють до Росії", - сказав речник.

"У деяких випадках ці дипломатичні зусилля можуть виявитися недостатніми. Якщо ніщо інше не спрацює, то єдиним варіантом, що залишається, є припинення експорту до цих третіх країн конкретних товарів, які викликають у нас найбільше занепокоєння, використовуючи антиобхідний інструмент ЄС. Цей інструмент дозволить ЄС заборонити експорт цих товарів до країн, які використовуються для обходу наших санкцій, а також заборонити надання пов'язаних з ними послуг», - наголосив речник.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3767402-es-pogrozue-zaboroniti-prodaz-deakih-tovariv-do-krain-aki-mozut-dopomagati-rf-obhoditi-sankcii.html>

✚ Росія обмежує експорт електроенергії у південному напрямку через брак вільних потужностей на Кубані, спричинений необхідністю енергопостачання у тимчасово окуповані регіони.

Про це повідомляє газета «Коммерсант», передає Укрінформ. Як зазначається, потенційний обсяг російського експорту становить 1 ГВт, переважно до Туреччини з найвищими цінами на енергію. Проте влітку диспетчери знижували поставки до нуля в денні години через подачу енергії в тимчасово окуповані регіони України, а також ремонти і спеку. Восени ситуація покращилася, проте в деякі години експорт за кордон, включаючи найбільші енергосистеми Грузії та Туреччини, знижується до нуля. Спеціалісти зазначають, що перспектив покращення ситуації з енергобалансом в Об'єднаній енергосистемі Півдня немає.

У разі збереження наявних тенденцій у 2024 році брак енергопотужності на південному заході ОЕС Півдня може становити 219 МВт, а 2029 року — вже 857 МВт. Наголошується, що енергодефіцит виникає через підключення нових споживачів, постачання на окуповані території. Російські експерти пропонують побудувати в окупованому Криму нову генерацію на 307–338 МВт, у Краснодарському краї РФ – на 550–605 МВт.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3767369-rosii-cerez-postavki-na-tot-brakue-elektroenergii-dla-prodazu-za-kordon-zmi.html>

27 вересня 2023 року

У Польщі виявили схему ввезення вугілля з Росії попри ембарго

За останній рік до Польщі попри ембарго ЄС було перевезено з російських портів близько 1,5 млн тонн вугілля. Про це заявив сенатор від опозиційної партії «Громадянська коаліція» Кшиштоф Брейза, передає кореспондент Укрінформу.

«Понад мільйон тон вугілля з російських портів нещодавно було доправлено до Польщі. Перевезення на невеликих суднах (щоб не впадали в око) з Ленінградської області здійснюють російські моряки», - написав Брейза у мережі X. На брифінгу він повідомив, що за останній рік до Польщі невеликими партіями – по 2 тис. тонн – із портів Санкт-Петербурга та Виборга перевезено 1,5 млн т вугілля. За словами політика, він вивчав ситуацію разом зі своїми помічниками впродовж кількох тижнів. За його даними, перевезення вугілля з РФ до портів Щецина, Гданська, Гдині і Свіноуйсця здійснюють російські моряки, але на суховантажних суднах під прапорами Мальти, Кіпру чи Антигуа і Барбуди.

Сенатор надав докази прибуття суден з Росії до польських портів, допуску на них російських моряків. Він зауважив, що хоча в одній з накладних країною походження вугілля був зазначений Казахстан, проте він не виключає підробки документів. Також не вдалося встановити, кому призначалося вугілля. Воно відразу вивантажується у вагони для подальшого перевезення углуб країни. Брейза заявив, що в Морському управлінні й відділі Митної служби РП в Щецині йому сказали, що паливо ввозиться за «спрощеною процедурою» і немає змоги перевірити, «чи це вугілля». Сенатор назвав ситуацію «максимально аморальною».

Він підкреслив, що очікує на рішучу реакцію прем'єр-міністр Матеуша Моравецького і лідера PiS Ярослава Качинського. «Це безпрецедентна справа, яка шкодить безпеці та національним інтересам Польщі. З одного боку, фінансуються російські порти та інфраструктура Володимира Путіна, а потім ці гроші йдуть на бомби та боєприпаси, якими знищується Україна. З іншого боку – російські спецслужби. Не будемо приховувати, що російські моряки пов'язані з російськими службами. Вони мають вільний допуск до інфраструктури, вивчають критичну інфраструктуру Польщі, а провладні установи розводять руками», - підкреслив сенатор.

Політик наголосив, що зараз не може бути й мови про жодну торгівлю вугіллям з Росією, яка перебуває під санкціями. «Ембарго ЄС передбачає заборону на імпорт російського вугілля, а також імпорт будь-якого іншого вугілля з території Російської Федерації, посередництво і технічну допомогу в будь-якій діяльності, яка з цим пов'язана», - наголосив Брейза.

На його переконання, за цю справу мають узятися польські спецслужби.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3766799-u-polsi-viavili-shemu-vvezenna-vugilla-z-rosii-popri-embargo.html>

США підозрюють два найбільших швейцарських банків в допомозі росіянам обходити санкції

Міністерство юстиції США активізувало розслідування щодо двох найбільших швейцарських банків - Credit Suisse Group і UBS Group AG, через підозри в порушеннях законодавства, які дозволили російським клієнтам ухилитися від санкцій. Про це повідомляє агентство Bloomberg з посиланням на джерела, які знайомі з ситуацією.

"Те, що починалося як серія повісток, надісланих до низки банків на початку цього року, переросло в повномасштабне розслідування", - зазначають джерела. Водночас розслідування все ще знаходиться на ранній стадії й може або взагалі не привести до звинувачень або завершитися мировим врегулюванням. Основні претензії Мін'юсту щодо порушення режиму санкцій стосуються роботи Credit Suisse. Група UBS, яка у червні поглинула Credit Suisse, тепер також є

фігурантом розслідування. Міністерство юстиції США запросило інформацію про те, як банки обробляли рахунки клієнтів, які потрапили під санкції, протягом останніх кількох років, але поки не просило інтерв'ю з керівниками або персоналом, сказав один зі співрозмовників. Розслідування охоплює як обмеження, введені після вторгнення Росії в Україну у 2022 році, так і попередні раунди, введені після анексії Криму у 2014 році, сказала інша особа.

За цей час більше тисячі багатих росіян потрапили в чорний список США, нагадує Bloomberg. До початку російського вторгнення в Україну Credit Suisse обслуговував багатих росіян, керуючи їх активами на суму понад \$60 млрд. На момент вторгнення в лютому 2022 року ця цифра впала до \$33 млрд. На той час UBS управляв активами росіян у понад \$11 млрд.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/09/27/704823/>

США оголосили санкції проти мережі, яка сприяє виробництву "Шахедів" в Ірані

Міністерство фінансів США в середу оголосило про санкції проти п'яти юридичних і двох фізичних осіб з Ірану, Китаю, Туреччини та Об'єднаних Арабських Еміратів, які сприяють постачанню компонентів для іранської програми з виробництва дронів. Про це йдеться в повідомленні американського Мінфіну, яке цитує "Європейська правда".

За даними США, мережа компаній і фізосіб сприяла постачанню та фінансовим транзакціям на підтримку закупівлі серводвигунів – критично важливого компонента, що використовується в іранських безпілотниках серії Shahed. Серед іншого, до чорного списку Штати внесли іранську компанію Pishgam Electronic Safeh Company, яка закупила тисячі серводвигунів для БПЛА на сотні тисяч доларів, та її керівника Хаміда Резу Джангхорбані.

Санкції стосуються також: компанії з Гонконгу, яка виконала кілька замовлень на серводвигуни на суму понад мільйон доларів, та її представника Фан Яна; двох турецьких фірм і однієї – з ОАЕ, які сприяли фінансовим операціям Ірану.

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/09/27/7170303/>

50% застосунків для фінансів в Україні — російські та мають доступ до грошей українців

Більшість популярних в Україні фінансових додатків мають російське походження.

Це виявило дослідження фінтех-стартапу Saldo Apps та аналітичного сервісу для мобільних застосунків ASObot з групи IT-компаній Netpeak Group.

Так, App Store та Google Play налічують понад 1 000 [застосунків для обліку персональних фінансів](#). З них популярні в Україні – близько 100.

Saldo Apps та ASObot зібрали інформацію про походження, кількість інсталів та доходи близько сотні додатків цієї категорії. Розробники виявили, що 50% нових інсталів все ще припадає на додатки, які зроблені в Росії. "Українці просто не знають про походження тих застосунків", — зазначає CEO Saldo Apps Радомир Новкович.

Проблема російських застосунків в Україні стоїть особливо гостро ще й тому, що крім грошей українці добровільно передають свої персональні дані. Згідно з федеральним законом 152-ФЗ "Про персональні дані" персональні дані російських користувачів повинні зберігатися на території Росії та оброблятися федеральними органами державної влади.

"Якщо російські розробники не виділили окремі сервери поза межами Росії для зберігання даних українців, це може означати, що всі дії українських користувачів, включаючи донати на ЗСУ, фіксуються на території Росії", - наголошують дослідники. Розробники створили [перелік додатків](#), щоб розпізнати серед них російські та уникнути спонсорування держави-агресора.

Серед 16 найбільш популярних російських додатків в Україні команда розробників виділяє: Манібокс, Money manager, CoinKeeper, Zenmoney, Журнал витрат та інші.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/09/27/704813/>

Russian frozen assets ‘ought to’ be used to rebuild Ukraine, says US special envoy

Російські суверенні активи, заморожені Заходом, «слід» використовувати для післявоєнного відновлення України, заявив спеціальний представник президента США Джо Байдена з питань відновлення країни, підтримуючи одну з головних вимог Києва. Західні країни заморозили російські суверенні активи на суму 300 мільярдів доларів у відповідь на повномасштабне вторгнення в Україну в лютому минулого року. Деякі країни закликали використати ці гроші для надання фінансування Києву як внесок у його величезні витрати на реконструкцію, але інші зацікавлені сторони, включаючи Європейський центральний банк, висловили застереження щодо законності та наслідків такого кроку.

Пенні Прітцкер, яку цього місяця Байден призначив спеціальним представником з питань економічного відновлення України, заявила, що команда юристів проводить «надзвичайну роботу, щоб зрозуміти, що можна» зробити з активами. «По суті, якби я мав сказати не з юридичної точки зору, а з етичної та моральної точки зору, враховуючи руйнування, яке росіяни спричинили Україні, ви знаєте, вони повинні робити внесок у відновлення України», – сказала Прітцкер. журналістам у середу. «З юридичної точки зору, як це зробити, це те, над чим ще працюють».

Прітцкер сказала, що США заморозили російські суверенні активи на 8 мільярдів доларів, основна частина яких знаходиться в ЄС і Японії. Київ уже давно закликає до створення механізму залучення коштів як прямого внеску та способу заохочення інших обіцянок допомоги від урядів та приватних інвесторів. До Сенату США було подано закон, який уповноважує Байдена вилучати російські суверенні активи та передавати їх Києву для довгострокової реконструкції України. Але у верхівці адміністрацій США та ЄС є сумніви щодо життєздатності цього, що ускладнило західним союзникам ухвалення плану.

<https://www.ft.com/content/ebf425de-87be-4612-8a94-a7a66fe8351a>

Російські загарбники здійснили понад 530 порушень щодо української культурної спадщини - експертка

В Україні на сьогодні задокументовано 534 порушення щодо культурної спадщини, здійснені російськими загарбниками. З них по Криму зафіксовано 200 порушень, 334 - на тимчасово окупованих територіях Херсонської, Луганської, Запорізької та Донецької областей.

Про це заявила проєкт-менеджерка Кримського інституту стратегічних досліджень Ельміра Аблялімова-Чийгоз на пресконференції у Києві під час презентації сайту з документування порушень проти культурних цінностей на тимчасово окупованих територіях України, передає кореспондент Укрінформу. "На сьогодні ми маємо досить велику базу даних проти культурної спадщини України. Загалом зафіксовано 534 порушення, здійснені російськими загарбниками. З них по Криму зафіксовано 200 порушень, 334 на тимчасово окупованих територіях Херсонської, Луганської, Запорізької та Донецької областей", - сказала вона.

Серед основних порушень, за словами Аблялімової-Чийгоз, є "привласнення об'єктів культурної спадщини, використання у мілітарних цілях, переміщення культурних цінностей з окупованих територій, грабунок музеїв, незаконні археологічні роботи, модифікація і перебудова пам'яток та деконтекстуалізація історичних об'єктів". Експертка наголосила, що "масштаби культурних втрат, що завдала повномасштабна військова агресія Росії в Україні, можна порівняти з гуманітарною катастрофою, наслідки якої з кожним роком і з кожним десятиліттям

відчуватимуться все гостріше”. Саме тому на даному етапі найголовнішим завданням є системна робота з документування цих порушень, зазначила вона.

Під час пресконференції було презентовано оновлений сайт громадської організації “Кримський інститут стратегічних досліджень”, де можна ознайомитися з задокументованими порушеннями проти культурної спадщини України.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3766870-rosijski-zagarbniki-zdijsnili-ponad-530-porusen-sodo-ukrainskoi-kulturnoi-spadcini-ekspertka.html>

Один із найбільших виробників верстатів продовжує вести бізнес у Росії - розслідування

Німецько-японська компанія DMG MORI, один із найбільших у світі виробників верстатів, попри обіцянку продовжує вести бізнес у Росії. Про це йдеться у розслідуванні проекту «Агентство», передає Укрінформ. Як зазначається, незабаром після повномасштабного вторгнення Росії в Україну компанія DMG MORI оголосила, що йде з РФ і зупиняє роботу верстатобудівного заводу в Ульяновську. Але обидві російські юридичні особи DMG MORI — ТОВ «ДМГ МОРИ РУС» та ТОВ «Ульяновський верстатобудівний завод» — продовжують діяльність, не змінивши власників. Обидві компанії очолює Андрій Соколов — співробітник головної компанії DMG MORI у Німеччині.

«Джерело "Агентства", близьке до російського керівництва компанії, підтверджує, що після початку війни вона продовжила працювати і взялася за складання як мінімум 200 верстатів - комплектуючі для них були на заводі на момент заяви про зупинення роботи», - зазначають розслідувачі. За даними журналістів, після березня 2022 року російські юрособи стали отримувати комплектуючі та верстати через країни Азії. Розслідувачі з'ясували, що DMG MORI продає верстати в Росії через посередників, серед яких є два сертифіковані партнери компанії — ТОВ «Сервіс Про» та ТОВ «Сервіс Плюс», пов'язані з Соколовим та його дружиною Наталією. Ще одна фірма - ТОВ «Дм Технолоджіс» - створена колишнім директором з продажу «ДМГ МОРИ Рус» Рустамом Аляутдіновим. Журналісти вивчили фінансову звітність усіх трьох компаній та виявили, що, наприклад, у червні 2022 року «Сервіс Про» уклала договір на постачання обладнання та пусконаладжувальні роботи з компанією АТ «Фінвал Енерго» на 962 мільйони рублів (приблизно \$10 млн). Клієнти АТ «Фінвал Енерго» - військово-промислові заводи, що входять у Ростех. Крім того, в 2022 році компанія "Сервіс Про" займалася ремонтом верстатів, які вже були встановлені на військових заводах Росії.

2022 року Наталія та Андрій Соколови отримали ізраїльське громадянство, змінили прізвище на Голдман і переїхали до Берліна. У лютому 2023 року Наталія Голдман в інтерв'ю азеті Tagesspiegel розповіла, що вони з чоловіком дотримувались опозиційних поглядів, а війна для них стала шоком. При цьому, зазначає Агентство, Соколов-Голдман продовжує керувати Ульяновським верстатобудівним заводом та «ДМГ МОРИ РУС».

Соколов підтвердив виданню, що виїхав до Німеччини та працює у німецькій компанії DMG MORI. На решту питань він відповідала відмовився, пославшись на корпоративні правила.

У травні DMG MORI повідомила Financial Times про нібито розкрадання своїх верстатів, даючи зрозуміти, що не має відношення до продовження виробництва у Росії. 20 вересня влада України внесла DMG MORI до списку міжнародних спонсорів війни.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3766951-odin-iz-najbilsih-virobnikiv-verstativ-prodovzue-vesti-biznes-u-rosii-rozsliduvanna.html>

The Moscow Times: Кремль заборонив своїм пропагандистським ЗМІ чіпати олігарха Абрамовича

І це при тому, що мільярдер ігнорує заклики Кремля до російських товстосумів жити та інвестувати в Росії. The Moscow Times: Кремль заборонив своїм пропагандистським ЗМІ чіпати олігарха Абрамовича. Попри нищівну критику кремлівських пропагандистів на адресу російських бізнесменів, які виїхали з РФ після її широкомасштабного вторгнення в Україну, є серед них і ті, хто перебуває під захистом від їхніх нападів.

Підконтрольні Кремлю медіа та новинні агентства отримали вказівку не згадувати в негативному ключі мільярдера Романа Абрамовича, який давно не живе в Росії і відмовився повертатися навіть після того, як через санкції був змушений покинути Британію. Про це пише російська служба The Moscow Times з посиланням на джерела у провладних ЗМІ. За інформацією співрозмовників видання, табу діє вже певний час, однак його ініціатори та причини не називаються. «І це при тому, що Абрамович ігнорує патріотичні заклики Кремля жити та інвестувати у Росії. Джерела турецької Hürriyet на ринку нерухомості стверджують, що мільярдер купив елітний особняк на березі Босфору площею 2000 кв. м за 18 млн доларів», — зауважують у The Moscow Times.

Нагадаємо, 56-річний Абрамович став фігурантом «чорних списків» Британії, Євросоюзу та Швейцарії, але уникнув потрапляння під обмежувальні заходи США після того, як взяв участь в організації мирних переговорів Росії та України навесні 2022 року. За інформацією Wall Street Journal, тоді Президент України Володимир Зеленський просив Президента США Джо Байдена не запроваджувати санкції проти Абрамовича.

Також Абрамович не підписав угоду про виділення 2,3 млрд фунтів, які він отримав від продажу футбольного клубу «Челсі», благодійному фонду, діяльність якого спрямована на допомогу жертвам російської війни проти України. Він хоче, щоб частину грошей направили постраждалим росіянам.

<https://detector.media/infospace/article/217362/2023-09-27-the-moscow-times-kreml-zaboronyv-svoim-propagandystskym-zmi-chipaty-oligarkha-abramovycha/>

Єврокомісія оприлюднила звіт щодо боротьби ключових міжнародних інтернет-платформ з російською дезінформацією

ЄК опублікувала приклади окремих розділів звіту з протидії дезінформації, що пов'язана з війною РФ проти України. Єврокомісія оприлюднила звіт щодо боротьби ключових міжнародних інтернет-платформ з російською дезінформацією. Єврокомісія оприлюднила звіт з дотримання Кодексу поведінки щодо дезінформації, до якого на добровільній основі приєдналися ключові міжнародні інтернет-платформи, зокрема Google, Meta, Microsoft, TikTok. Про це повідомляє «Укрінформ» з посиланням на сайт Єврокомісії.

«Дезінформація все ще залишається одним із найбільших ризиків для європейської демократії в інформаційному полі, включаючи ті, що пов'язані із російською війною проти України та з виборами», — зазначила віцепрезидентка Єврокомісії Вера Йоурова.

Єврокомісія оприлюднила приклади окремих розділів звіту з протидії дезінформації, що пов'язана з російською війною проти України. Зокрема, у доповіді Google за період з січня по квітень 2023 року йдеться про те, що мережа YouTube припинила діяльність 411 каналів та 10 окремих блогів, які були долучені до скоординованої операції впливу через «Російське агентство з дослідження Інтернету» (IRA), що перебуває на утриманні російської держави. Своєю чергою, доповідь від мережі Meta містить інформацію про співпрацю з перевірки фактів з 26 міжнародними партнерами. Ця робота виконується на 22 мовах країн Євросоюзу, включаючи чеську й словацьку. Мережа TikTok докладає зусиль із перевірки достовірності інформації російською, українською, білоруською та ще 17 мовами у партнерстві з агентством Reuters. У цьому контексті були перевірені 832 відео, пов'язані з війною, з яких 211 видалені з мережі за

підсумками звірки фактів. Microsoft у наданому звіті навів аналіз роботи пошукового сервісу Bing Search, який просував достовірну інформацію або знижував рівень менш достовірної інформації щодо 798 180 пошукових запитів, пов’язаних із війною в Україні.

<https://detector.media/infospace/article/217332/2023-09-26-ievrokomisiya-oprylyudnyla-zvit-shchodobotroby-klyuchovykh-mizhnarodnykh-internet-platform-z-rosiyskoyu-dezinformatsiieyu/>

Генпрокурор: Повертати з Росії незаконно вивезених українських дітей заважає брак міжнародних механізмів

Україні бракує міжнародних механізмів, які допомогли б повернути незаконно вивезених до Росії українських дітей. Про це в інтерв’ю «Голосу Америки» розповів Генеральний прокурор України Андрій Костін. «У нас є певний набір міжнародних законодавчих актів для захисту українських дітей, але зараз цього недостатньо, щоб повернути їх додому», — відзначив генпрокурор. Він пояснив, що притягнути до відповідальності винних за депортацію українських дітей — «не означає автоматично, що наших дітей повернуть додому». Адже не існує механізму, який автоматично повертав би дітей в Україну з Росії.

На переконання Костіна, ООН та інші міжнародні партнери повинні відігравати активнішу роль у поверненні незаконно депортованих Росією дітей в Україну: «Якщо Організація Об’єднаних Націй така активна у тому, щоб нагодувати дітей в інших країнах українським зерном, вона могла б відіграти провідну роль у поверненні українських дітей додому з Росії, використовуючи всі елементи комунікації та тиску на російську владу. І це важливо не лише для українських дітей, це важливо для багатьох інших дітей у багатьох інших країнах світу, де їхні права порушуються у багатьох інших війнах та конфліктах».

На запитання про те, як саме зараз планує діяти українська влада, щоб розв’язати це питання, генпрокурор відповів: «Звичайно, ми будемо розширювати режим санкцій на тих, хто причетний у Росії до цієї незаконної діяльності. Ми також використовуємо інші шляхи, про які я не буду говорити публічно, щоб повернути наших дітей додому в Україну». Нагадаємо, депортація українських дітей до Росії — це військовий злочин. За підозрою в скоєнні цього злочину Міжнародний кримінальний суд видав ордер на арешт Володимира Путіна та уповноваженої з прав дитини Марії Львової-Белової.

<https://cs.detector.media/community/texts/185663/2023-09-27-genprokuror-povertaty-z-rosii-nezakonno-vyvezenykh-ukrainskykh-ditey-zavazhaie-brak-mizhnarodnykh-mekhanizmv/>

Війна завдала сільському господарству збитків на \$40 мільярдів - голова аграрного комітету Ради

Прямі та опосередковані збитки українських аграріїв через війну перевищили 40 мільярдів доларів США. Про це під круглого столу “18 місяців війни. Збитки агросектору та перспективи відновлення галузі” повідомив голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики Олександр Гайду, передає кореспондент Укрінформу.

За словами парламентарія, підтверджені прямі збитки аграрної галузі перевищили 8,7 млрд дол. США. Йдеться про руйнування інфраструктури, господарських об’єктів, логістичних ланцюжків, нищення та викрадення ворогом збіжжя і сільгосптехніки. “А ще ж є непрямі збитки — щонайменше у 30,5 млрд дол. США. І це, на жаль, не остаточна цифра. Бо коли ми достеменно підрахуємо шкоду, заподіяну унаслідок підриву ворогом Каховської ГЕС, сума буде набагато більшою”, - сказав Гайду. Також складно оцінити наслідки забруднення сільськогосподарських угідь вибухонебезпечними предметами, руйнування верхніх шарів ґрунту через “прильоти” та підриви при розмінуванні. “Ми бачимо, що велика територія замінована. Потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами є 174 тисячі квадратних кілометрів українських

земель. І це без урахування тимчасово окупованих регіонів”, - деталізував депутат. У цьому зв'язку він повідомив про підготовку законопроекту “Про якість ґрунтів”.

Парламентарії також обговорюють питання “зернових репарацій”. Утім, поки що про конкретні механізми не йдеться.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3766899-vijna-zavdala-silskomu-gospodarstvu-zbitkiv-na-40-milardiv-golova-agrarnogo-komitetu-radi.html>

Київ надіслав союзникам листа про західні компоненти, знайдені у "Шахедах" – ЗМІ

Україна нібито розіслала західним партнерам документ, де зазначає, що у дронах "Шахед" іранського виробництва багато підсанкційних компонентів з країн Заходу. Як пише "Європейська правда", про це повідомляє британське The Guardian, ознайомившись зі змістом документа.

За даними видання, у документі на 47 сторінок, який Україна надіслала країнам G7 у серпні, зазначалося, що в дронах моделі Shahed-131 виявили 52 компоненти електроніки західного виробництва, у Shahed-136 – 57. "Серед виробників – компанії зі штаб-квартирами у країнах, які задіяли санкції: США, Швейцарії, Німеччині, Канаді, Японії, Польщі... Іранське виробництво безпілотників адаптувалося (до санкцій. – Ред.) і переважно використовує доступні комерційні компоненти, постачання яких недостатньо контролюється або не контролюється зовсім", – йдеться у документі, на який посилається видання. У ньому також згадують, що Іран диверсифікував виробництво завдяки сирійській фабриці, яка далі постачає продукцію до Новоросійська. Водночас виробництво цих дронів поступово налагоджують у російському Татарстані, хоча Тегеран залишається постачальником компонентів. Транспортування відбувається через Каспійське море. Українська сторона у листі припускає, що Іран прагне дистанціюватися від допомоги Росії зброєю і його виробництво не справляється із запитом російської сторони на обсяги дронів, з огляду на інтенсивність їхнього використання. Також зазначають, що останнім часом маркування на електроніці у дронах, які РФ використовує в Україні, почали знищувати – на додачу до запровадження для них російської назви "Герань". У липні в Україні почали збивати нові моделі Shahed-136 з маркуванням Y002 та дещо відмінним крилом – ймовірно, це партія з нещодавно запущеного заводу у Росії.

<https://www.euointegration.com.ua/news/2023/09/27/7170271/>

Росіяни хочуть створити у квартирі Зеленського в Криму «музей боротьби з нацизмом»

Російські інформкорпорації починають скорочувати свою роботу в Криму, а в публічних місцях стали з'являтися плакати, які закликають повідомляти про побачений дрон і не повідомляти про наслідки ударів. Росіяни хочуть створити у квартирі Зеленського в Криму «музей боротьби з нацизмом». Росіяни вирішили створити у квартирі Президента України Володимира Зеленського в окупованому Криму «музей боротьби з нацизмом». Про це повідомляє Представництво Президента України в АР Крим. «В окупантів знову “порив” креативних та абсурдних ідей. У квартирі Президента України Володимира Зеленського в окупованому Криму вони вирішили створити музей боротьби з нацизмом», — повідомляє представництво.

Нагадаємо, в травні стало відомо, що окупаційна влада Криму вирішила «націоналізувати» квартиру в Ялті, що належить першій леді України Олені Зеленській. Тоді ж окупанти «відчутили» будівлю Меджлісу кримськотатарського народу в Сімферополі, великі виноробні підприємства, банківські структури та інше майно. Про це оголосив окупаційний голова півострова Сергій Аксьонов.

<https://detector.media/infospace/article/217316/2023-09-26-rosiyany-khochut-stvoryty-u-kvartyri-zelenskogo-v-krymu-muzy-borotby-z-natsyzmom/>

26 вересня 2023 року

Росія відновила експорт пропану та бутану з кримського порту Керч - Reuters

Російські виробники скрапленого нафтового газу відновили регулярний експорт пропану і бутану через кримський порт Керч у після восьмирічної перерви, попри загрози безпеці. Про це повідомляє Reuters з посиланням на джерела в галузі.

Регулярний експорт зрідженого газу з Керчі був призупинений у 2015 році після більш широких міжнародних санкцій проти російських компаній і виробників через анексію Криму Росією в 2014 році. "Відновлення експорту підкреслює здатність Росії керувати міжнародними санкціями та продовжувати експорт морської енергії", - зазначає агентство.

За даними джерел, регулярні поставки зрідженого газу, або пропану і бутану, з російських заводів у Керч для подальшого експорту почалися у другій половині червня. "Поставки йдуть залізницею до порту Кавказ (Азовське море), а потім поромом до Керчі, оскільки транспортування LPG через Кримський міст заборонено", - повідомило джерело, знайоме з торговими потоками. Зріджений газ, який в основному використовується як паливо для автомобілів, опалення та для виробництва інших нафтохімічних продуктів, був звільнений від широких санкцій Заходу.

Однак російські компанії, які перебувають під санкціями, перенаправили значні обсяги зрідженого газу з Європи на схід, переважно в Китай, а також на російські чорноморські термінали для подальшого експорту до Туреччини, Північної Африки та балканських країн. За словами трейдера, навесні з Керчі періодично надходили танкери скрапленого газу, а зараз експорт, в основному до Туреччини, йде на регулярній основі. За даними трейдерів, з 1 по 20 вересня до Керчі було поставлено близько 6 тис тонн скрапленого газу. У липні-серпні поставки склали 5,8 тис тонн. Вони додають, що поставки через Керч і південні порти Росії досить привабливі завдяки ціноутворенню, хоча експорт цим маршрутом все ще стримується через загрози безпеці та наявність танкерів.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/09/26/704774/>

Грузія припинила реекспорт авто з ЄС у Росію та Білорусь

У Грузії набула чинності заборона на експорт та реекспорт автомобілів з країн ЄС до Росії та Білорусі. Про це повідомляє "Ехо Кавказа", пише "Європейська правда". У Грузії з 26 вересня заборонено експорт і реекспорт до Росії та Білорусі автомобілів з країн Євросоюзу. Російські журналісти викрили схему, за якою РФ завозить підсанкційні товари, зокрема для ВПК.

Це обмеження передбачав 11-ий пакет санкцій ЄС, який схвалили ще у червні для посилення запроваджених раніше обмежень і боротьби з обходом санкцій. З 1 серпня набула чинності заборона на експорт до Росії та Білорусі авто американського виробництва. Тоді ж Служба доходів Мінфіну Грузії нагадала, що з 26 вересня це буде стосуватися автомобілів з ЄС.

За інформацією статистичного відомства Грузії, з серпня реекспорт автомобілів до Росії різко скоротився. Якщо у липні з Грузії до Росії реекспортували 1054 авто загальною вартістю понад 13 млн доларів США, то у серпні – лише 85 автівок. За усе перше півріччя з Грузії до Росії реекспортували 4840 авто загальною вартістю 65,8 млн доларів. В останні два роки реекспорт авто став однією з найбільших статей експорту Грузії. У 2023 році він сягнув 1,17 млрд, майже 33% всього експорту.

<https://www.euointegration.com.ua/news/2023/09/26/7170191/>

Glencore traded thousands of tonnes of Russian copper through Turkey

Товарний торговий гігант Glencore доставив тисячі тонн російської міді через Туреччину до Італії в липні цього року, підкреслюючи, як поставки через треті країни приховують справжню залежність Європи від російських товарів.

Згідно з митними документами та фотографіями, опублікованими Financial Times, трейдер нафти та металів, зареєстрований у Лондоні, придбав щонайменше 5000 тонн листової міді, виготовленої російською Уральською гірничо-металургійною компанією (УГМК), яка була експортована з Туреччини до італійського порту Ліворно в липні . .

Хоча загальних санкцій щодо торгівлі російськими металами немає, обмеження були накладені на деяких олігархів і виробників з початку війни. Минулого року Великобританія та ЄС наклали санкції на керівництво УГМК, але не на саму компанію. У липні цього року США ввели більш широкі санкції проти УГМК після того, як Glencore завершила останні угоди з другим за величиною виробником міді в Росії. Немає жодних припущень про те, що Glencore порушив санкції. Проте торгівля підкреслює залежність Європи від Росії щодо найважливіших товарів, а також зростаючу роль Туреччини як транспортного центру. Це також підкреслює, як Дубай став домом для посередників з імпорту російських товарів до Європи. Поставки були продані Glencore компанією Haldivor Energy, заснованою в ОАЕ в 2019 році, і були призначені для заводу катанки Carlo Colombo в Ломбардії, північна Італія, для виробництва мідних виробів, які використовуються в електричних кабелях, трансформаторах і електроніці.

У Glencore заявили, що угода була «останньою частиною» контракту, який діяв до того, як Росія розпочала війну з Україною, і вона «не вступала в нові справи з УГМК з моменту початку війни». Він додав, що це відповідає його власній політиці не брати участь у новому російському бізнесі, запровадженому в березні 2022 року. Туреччина не приєдналася до західних санкцій проти Росії та зберегла тісні дипломатичні та економічні зв'язки з Москвою після того, як Володимир Путін почав повномасштабне вторгнення в Україну. Росія є ключовим торговим партнером Туреччини, якій потрібно імпортувати велику кількість енергії, щоб жити свою економіку вартістю 900 мільярдів доларів. Міністерство енергетики та природних ресурсів Туреччини та Haldivor Energy не відповіли на запити про коментарі.

<https://www.ft.com/content/77d3f86a-e4d1-44b4-8c80-2c6727044c31>

У Нацраді думають про способи регулювання месенжера Телеграм

Національна рада з питань телебачення і радіомовлення разом із профільними відомствами активно пропрацьовує питання стосовно регулювання Телеграму, який росіяни та нині заборонені в Україні медіа активно використовують для поширення своїх наративів.

Про це голова Нацради з питань телебачення і радіомовлення Ольга Герасим'юк сказала під час публічного обговорення в Укрінформі щодо запобігання в медіа проявам мови ворожнечі й дискримінації за етнічною, національною та релігійною ознаками. За її словами, заблоковані і за проросійську діяльність медіа нині активно працюють на цій платформі. «Розцвіли буйним цвітом саме там, у Телеграмі. Телеграм – це справді дуже непроста тема, над якою ми у Національній раді щодня працюємо. Зараз настільки поширилося це явище, чим далі, тим важче буде із ним працювати. А ворог із ним працює дуже успішно», - сказала Герасим'юк.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/3766390-u-nacradi-dumaut-pro-sposobi-reguluvanna-mesenzera-telegram.html>

Десятиліття збитковості не заважає йому зростати. Хто фінансує Telegram?

Чому карколомне зростання Telegram з точки зору бізнесу залишається провальним і хто раніше інвестував у месенджер, який лише недавно пообіцяв працювати над отриманням прибутків.

14 серпня 2023 року Павло Дуров привітав всіх з черговим днем народження Telegram. За його словами, за ці десять років месенджер отримав понад 800 млн активних користувачів винятково завдяки "сарафанному радіо". Розвиток Telegram можна поділити на дві складові. Перша – медійна історія з протистоянням російській владі та позиціонування месенджера як безпечного простору для комунікації. Друга – фінансова, яку не так активно висвітлює Дуров. Це логічно, адже Telegram досі не може існувати лише за свої кошти. Компанія Дурова в різні часи шукала фінансові ресурси для розвитку на стороні.

У червні 2022 року компанія запустила платну підписку Telegram Premium. Вона зазначила, цей крок покладе "початок епосі надійної монетизації", у тому числі дозволить розвивати нові функції, зберігаючи безкоштовний доступ до додатка. Запущена раніше реклама в Telegram не покрила видатки.

Серед інвесторів TON були росіяни Давид Якобашвілі, який вклав 10 млн дол, та олігарх Роман Абрамович. Перший перебуває під українськими санкціями, а Абрамович внесений до санкційного списку Євросоюзу, США, Швейцарії, Канади, України та інших країн. Їм обом приписують тісний зв'язок з Кремлем. SEC виявила, що одним з найбільших інвесторів TON (65,3 млн дол) була фірма Space Investments, пов'язана з InVenture Partners росіянина Сергія Азатяна. За даними російського Forbes, у Telegram також вклався засновник "Банку 131" Дмитро Єремєєв. Національне агентство з питань запобігання корупції зазначає, що Єремєєв через свій банк фінансово або в будь-який інший спосіб підтримує дії, що підривають або загрожують територіальній цілісності України з боку РФ. В історії з облігаціями інформацію про інвесторів знайти неможливо. Однозначно стверджувалося тільки те, що після судового програшу SEC Дуров більше не шукає їх серед громадян США. Ба більше, у ЗМІ з'явилися суперечливі дані про те, з якого регіону Telegram залучив найбільше інвесторів.

В одному випадку згадуються Росія та інші країни Європи, в іншому – Азія. Проте завжди є згадка про два інвестиційні фонди, яким Telegram продав свої облігації: Mubadala та Abu Dhabi Catalyst Partners. Обидва фонди походять з ОАЕ і вони нібито придбали бондів месенджера на 150 млн дол. Еміратська державна холдингова компанія Mubadala тісно співпрацювала з РФ. Наприклад, Mubadala Investment у 2013 році створила спільний з Російським фондом прямих інвестицій (РФПІ) фонд у розмірі 2 млрд дол для інвестування в довгострокові проекти в різних галузях російської економіки. Mubadala також інвестувала в російський аеропорт "Пулково", проекти СІБУР (нафтохімічний холдинг), En+ та "Газпром нефть". Загальний портфель фонду в РФ оцінюється 3 млрд дол. En+ – холдингова компанія, заснована Олегом Дерипаскою. Mubadala придбала акції En+ у його колишньої дружини. Після початку великої війни Mubadala заявила, що призупиняє інвестиції в Росію.

Abu Dhabi Catalyst Partners – фонд, створений Mubadala та американською інвесткомпанією Falcon Edge Capital. Співзасновником останньої є Рік Герсон. Це ім'я не раз згадував спеціальний прокурор США Роберт Мюллер, який розслідував процес у справі про можливе фінансування росіянами передвиборної кампанії Дональда Трампа. Мюллер стверджував, що Герсон був посередником між командою Трампа, російськими чиновниками та ОАЕ.

Одним з інвесторів Telegram є РФПІ, який придбав облігації на вторинному ринку. Яка географічна структура доходу Telegram від преміум-підписки? З червня 2022 року по лютий 2023 року найбільший дохід від операцій з купівлі в додатку месенджер отримав від РФ – понад 2,5 млн дол. На другому місці розташувалася Україна – понад 1,54 млн дол, на третьому місці США – понад 1,52 млн дол. Індія, де нібито найбільше користувачів, принесла Дурову лише 164 тис дол.

Проаналізовані фінансові джерела Telegram нашоухують на головне запитання: як платформа, що настільки стрімко розвивалася, не змогла стати самоокупною?

Саме тому виникає питання, чому після гучного виходу з "Вконтакте", виїзду з РФ і заперечень свого російського громадянства Дуров у питаннях залучення коштів для свого месенджера так "необережно" підбирав інвесторів. Нарешті, доходи від користувачів, де на першому місці РФ, були б значно меншими, якби у 2020 році Роскомнадзор не зняв з Telegram обмеження. "Хоча останнє десятиліття було захопливим, наступні десять років стануть часом, коли Telegram розкриє свій справжній потенціал", – пообіцяв Дуров.

<https://www.epravda.com.ua/publications/2023/09/26/704732/>

WhatsApp не запускатиме канали в Росії після загрози блокування

Месенджер WhatsApp не планує запускати сервіс каналів (WA Channels) у Росії найближчим часом. Про це пише The Moscow Times.

"Продукт не буде доступний для користувачів усередині Росії найближчим часом", – розповів виданню представник Meta. За його словами, найближчими тижнями месенджер дасть можливість будь-кому, хто бажає, створити свій канал, але не в Росії. Раніше у Роскомнагляді та Держдумі РФ погрожували блокуванням месенджеру, якщо він почне розширювати функціонал у бік масового поширення інформації. У Роскомнагляді заявляли, що WhatsApp може бути заблоковано на території Росії, якщо в ньому з'являться так звані "недружні канали із забороненою інформацією". Заступник голови комітету Держдуми РФ з інформполітики Антон Горелкін також погрожував WhatsApp блокуванням.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/09/26/704740/>

У Єврокомісії попередили Twitter через поширення російської дезінформації

Віцепрезидентка Європейської комісії Вера Юрова у вівторок закликала технологічних гігантів, зокрема соцмережу Twitter (X) Ілона Маска, відповідальніше ставитись до боротьби з поширенням російської дезінформації. Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на Reuters. Юрова заявила на пресконференції, що Росія розпочала "війну ідей", аби забруднити європейський інформаційний простір напівправдою і брехнею та "створити хибне уявлення про те, що демократія нічим не краща за автократію". Віцеполова Єврокомісії закликала Google, Microsoft, Meta, TikTok та інші великі платформи протистояти російським маніпуляціям, "тим паче з огляду на те, що Кремль та інші будуть активні перед виборами".

Окремо вона згадала X, який раніше вийшов з добровільного кодексу ЄС про дезінформацію, але все одно підпадає під суворі правила стеження за контентом відповідно до європейського законодавства. "Пан Маск знає, що він не зіскочив з гачка, покинувши кодекс (про дезінформацію. – Ред.), тому що тепер у нас є Акт про цифрові послуги, який застосовується в повному обсязі. Тому мій меседж для Twitter: ви повинні дотримуватися жорсткого закону, і ми будемо стежити за тим, що ви робите", – сказала Юрова.

Дослідження, опубліковане Європейською комісією на початку вересня, виявило, що X (колишній Twitter) Ілона Маска відіграв важливу роль у тому, що російська пропаганда про Україну досягла більшої кількості людей, ніж до початку війни. Акт Євросоюзу про цифрові послуги, який набув чинності для найбільших соціальних мереж 25 серпня, вимагає від великих платформ оцінювати ризик поширення неправдивої інформації, не допускати просування найгіршого за допомогою алгоритмів і піддавати свою діяльність аудиту.

<https://www.euointegration.com.ua/news/2023/09/26/7170245/>

✚ Фукс і Довбенко в Лондоні розповіли про плани на майбутнє і свої справи в Україні - розслідування УП

"Українській правді" у Лондоні вдалося поспілкуватися із підсанкційним олігархом Павлом Фуксом і юристом Андрієм Довбенком, який перебуває в Україні у розшуку. Джерело: розслідування "Української правди" "Батальйон "Лондон".

Фукс зокрема сказав, що планує повернутися до України після закінчення війни, оскільки тоді "відкриється вікно можливостей" для ведення бізнесу. За його словами, він має у Британії посвідку на проживання з 2017 року. Фукс розповів, що за півтора роки не бачився у Лондоні з жодними українськими політиками, чи бізнесменами. Щодо підозри СБУ і ОГП від 2023 року він сказав, що "йому закидають, що він російський громадянин". Також Фукс розповів, що не займається бізнесом в Британії, а дбає про сім'ю і виховує дітей.

Юрист Довбенко під час зустрічі із журналістом не підтвердив і не спростував інформацію, що оформляє у Британії політичний притулок. Він сказав, що поки повертатися в Україну не планує і "пропрацьовує стратегію захисту". "Я думаю, що вони не розібралися, думаю, вони помиляються. Я зовсім не причетний до цих дій, в яких мене звинувачують", - сказав Довбенко. Також Довбенко додав, що слідство нібито не може його знайти, хоча він повідомив слідству свою адресу проживання у Лондоні. Юрист вважає, що слідство імітує, що не може його знайти.

Передісторія: У січні 2023 року у справі щодо махінацій з арештованим майном Національне антикорупційне бюро оголосила в розшук організатора злочинної групи юриста Андрія Довбенка. НАБУ і САП здобули докази того, що викрита в 2022 році розтрата майна, переданого АРМА, здійснена організованою злочинною групою у складі чотирьох осіб. 29 грудня її організатору, власнику низки юридичних компаній Довбенку, заочно повідомили про підозру. У червні 2023 року видання The Guardian писало, що олігарх Павло Фукс, який заробив статки в Росії і перебуває під українськими санкціями, має посвідку на проживання у Великій Британії після отримання спеціальної візи для багатих у 2012 році. 16 травня СБУ і ОГП повідомили про оголошення підозри підсанкційному олігарху Павлу Фуксу і топменеджменту його компаній, які проводили мільярдні фінансові махінації. Тоді Фукс назвав наклепом підозру від СБУ та Офісу генпрокурора.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/09/26/7421557/>

✚ У Латвії штрафуватимуть за наклейки "Я русский!" на автомобілі

Поліція Латвії назвала неприпустимою практикою наклейки на автомобілі з "потенційно провокаційними написами російською мовою", наприклад, "я росіянин/росіянка". Джерело: поліція Латвії у Twitter. Так правоохоронці відреагували на опубліковану в соцмережі X (Twitter) фотографію машини з латвійським номером та написом "Я - русская".

У відомстві заявили, що з урахуванням нинішньої геополітичної ситуації та війни в Україні такі наклейки можуть бути сприйняті як схвалення військової агресії або підтримка військових злочинів Росії.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/09/26/7421405/>

✚ Австралія продовжила на два роки штрафні мита на імпорт товарів з РФ і Білорусі

Уряд Австралії продовжив дію штрафних мит на товари, імпортовані з Росії та Білорусі, ще на два роки, до жовтня 2025 року. Про це повідомляє Міністерство закордонних справ країни.

"Австралія тісно співпрацює з міжнародними партнерами, щоб змусити Росію понести витрати через цільові санкції і торговельні заходи, які зменшують здатність Росії фінансувати свою незаконну і аморальну війну в Україні. Додатковий 35-відсотковий тариф на російський імпорт був вперше запроваджений у квітні 2022 року", - заявили у міністерстві.

Там додали, що разом із забороною на імпорт золота та енергоносіїв він суттєво вплинув на торгівлю між країнами. Так, у другій половині минулого року імпорт з Росії впав більш ніж на 95% у порівнянні з аналогічним періодом 2021 року.

"Австралія знову закликає Росію негайно вивести свої війська з української території, а Білорусь - припинити підтримку безглуздої війни Росії. Австралія підтверджує нашу непохитну підтримку суверенітету України та українського народу", - заявила голова МЗС Австралії Пенні Вонг. "Росія не може розраховувати на вигоди від міжнародної торгівлі, коли її дії порушують міжнародне верховенство права. Ми продовжуємо економічний тиск на Росію і Білорусь, продовжуючи застосування додаткового тарифу на товари з цих країн ще на 24 місяці", - додав міністр торгівлі та туризму Дон Фаррелл.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/09/26/704747/>

25 вересня 2023 року

✚ ІРИНА МУДРА ВЗЯЛА УЧАСТЬ У САЙД-ІВЕНТІ: «РЕПАРАЦІЇ Є ДОСТУПНИМИ: ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ У СФЕРІ ФІНАНСУВАННЯ РЕПАРАЦІЙ ЖЕРТВАМ СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЛЯ В УМОВАХ КОНФЛІКТУ»

Заступниця Міністра юстиції України Ірина Мудра взяла участь у Сайд-івенті високого рівня на 78-ій сесії Генеральної Асамблеї ООН, проведеному організацією Global Survivors Fund (GSF) на тему “Репарації є доступними: Інноваційні рішення у сфері фінансування репарацій жертвам сексуального насилля в умовах конфлікту” у м. Нью-Йорк. У заході взяли участь активісти, експерти та урядовці, на якому обговорювалися традиційні та інноваційні методи фінансування, які б сприяли наданню достатнього та безперешкодного грошового забезпечення постраждалим особам. До сьогодні в Україні триває повномасштабна війна, а тому український уряд вимушений перебувати у пошуках механізмів відшкодування шкоди за збитки, завдані росією. Заступниця Міністра юстиції України також наголосила на тому, що збройна агресія росії щодня призводить до масштабних руйнувань об'єктів цивільної інфраструктури та спричиняє пошкодження критичної інфраструктури.

“Ми всі бачили наслідки тих звірств, які були згодом виявлені після звільнення територій, що місяцями перебували під окупацією росії”, зауважила Ірина Мудра. “Назви таких міст, як Буча та Ірпінь, Маріуполь, Ізюм, Херсон стали символом на позначення нелюдської жорстокості російських окупантів. Такі злочини як викрадення дітей, вбивства, звалтування й катування відбувалися у всіх тих місцях, де була росія”, - наголосила заступниця Міністра юстиції України.

“Сьогодні, я стою перед вами від імені жертв та постраждалих у цій жахливій війні та закликаю до притягнення росії до відповідальності за вчинені злочини”, - додала Ірина Мудра.

Була приділена особлива увага питанню щодо компенсації росією всіх економічних збитків: як приватних, так і публічних осіб, а також обов'язок компенсувати всі збитки, завдані приватній та державній власності. Ірина Мудра зазначила, що в контексті вирішення проблеми Україна продовжує наполягати на створенні ефективної системи притягнення росії до відповідальності. Повномасштабне вторгнення до України - безпрецедентний випадок, який став поштовхом до вивчення нових та альтернативних шляхів репарацій через переспрямування суверенних активів.

<https://minjust.gov.ua/news/ministry/irina-mudra-vzjala-uchast-u-sayd-iventi-reparatsii-e-dostupnimi-innovatsiyni-rishennya-u-sferi-finansuvannya-reparatsiy-jertvam-seksualnogo-nasillya-v-umovah-konfliktu>

✚ ІРИНА МУДРА ВЗЯЛА УЧАСТЬ У МІНІСТЕРСЬКОМУ САЙД-ІВЕНТІ НА ТЕМУ: “ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ СТАТУТУ ООН: ВІДНОВЛЕННЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ”

Заступниця Міністра юстиції України Ірина Мудра взяла участь у другому річному Міністерському сайд-івенті з відповідальності щодо України, який відбувся у м. Нью-Йорк. Головною темою обговорення української делегації було притягнення росії до відповідальності у зв'язку з жахливими злочинами, які здійснила російська федерація від початку вторгнення на територію України. У своїй промові, під час виступу в Раді Безпеки ООН, заступниця Міністра юстиції акцентувала увагу на таких питаннях, як:

1) Необхідність перенаправлення заарештованих російських активів на відшкодування збитків, завданих українцям та Україні.

2) Реалізація механізмів подолання суверенного імунітету росії як держави-агресора, яка розпочала безпрецедентну війну проти України.

Ірина Мудра наголошувала на необхідності створення та вдосконалення механізмів відшкодування збитків, які спричинила росія: “Порушення світового порядку повинно мати певну ціну. Так, передача Україні російських державних активів є крайнім засобом, але це - відповідь на надзвичайний виклик міжнародній спільноті”.

Було презентовано План заходів “Відновлення справедливості” для реалізації п. 7 Формули миру Президента України Володимира Зеленського, який включав:

1) Забезпечення ефективного розслідування злочинів на національному рівні та запуск Центру координації жертв та свідків.

2) Забезпечення відповідальності за злочин агресії: створення Спеціального трибуналу для розгляду злочинів агресії, вчинених РФ проти України. Україна закликала ООН визначити архітектуру Спеціального трибуналу, закликали держави-учасниці розпочати підготовку відповідного установчого договору.

3) Партнерство з міжнародними механізмами правосуддя: співпраця з Міжнародним кримінальним судом (14 вересня в Україні було відкрито офіс МКС), а також співробітництво з Слідчою комісією ООН, Євроюстом, Інтерполом та Європолем у справах, пов'язаних із міжнародними злочинами.

4) Відшкодування та компенсація шкоди, заподіяної жертвам російської агресії та відновлення України: необхідно продовжувати підвищувати та зміцнювати санкційні заходи, які мають зменшити вплив росії та її посередників у веденні війни проти України.

Було акцентовано увагу на активній роботі міжнародного Реєстру збитків для подальшої реалізації всього Компенсаційного механізму. Також українська делегація закликала держави ООН, що підтримали створення Механізму, приєднатися до Договору про міжнародний Реєстр збитків, завданих агресією РФ проти України.

<https://minjust.gov.ua/news/ministry/irina-mudra-vzyala-uchast-u-ministerskomu-sayd-iventi-na-temu-dotrimannya-printsipiv-statutu-oon-vidnovlennya-spravedlivosti-dlya-ukraini>

✚ Як російська пропаганда використовує економічні проблеми для досягнення власних цілей

Російські пропагандисти використовують теми економічних проблем у світі, підвищення тарифів в Україні та вартості енергоносіїв, аби залякати українців і змусити їх закінчити війну в будь-який спосіб (на умовах Росії, відмовившись від загарбаних російськими окупантами територій) та підняти дух проросійської аудиторії. Минулого року пропагандистські телеграм-канали поширювали інформацію про те, що світова економіка розвалиться, якщо не скасувати санкції проти Росії та російських бізнесменів та не поступитися на фронті. Агітпроп використовує

тактику залякування, аби викликати страх у людей і отримати бажане: щоб з Росії зняли санкції, а Україна визнала окупований схід та частину півдня російськими територіями. Нібито це допоможе втримати економіку та ціни. Проте весь світ та Україна пристосувалися до нових умов, звісно, не без зростання тарифів, але економіка виявилася гнучкішою, ніж очікували росіяни. Проте й сама Росія навчилася обходити санкції. Російський агітпроп поширював для росіян та жителів тимчасово окупованих українських територій меседжі про покращення життя на контрасті з «занепадаючою» та буцімто збіднілою Україною. Нібито з Росією комунальні послуги стають дешевшими, українські компанії, які взяли кредити до окупації, можуть не повертати їх, а люди, що потребують медичної допомоги у Новій Каховці, безкоштовно їздять у безпечне місце на лікування. Тут пропагандисти застосовують тактику бомбардування любов'ю. Агітпроп намагається переконати людей, що потрібно підтримувати Росію, адже вона дбає про них. Також пропагандисти застосовують тактику багаторазового повторення — безліч разів повторюють наратив про «шматочок раю», яким нібито стають населені пункти після приходу росіян. Тільки замовчують про те, що вони руйнують і знищують українські міста та вбивають українців. Про ті території, які росіянам не вдалося окупувати, агітпроп навмисне розповсюджує наративи про кризу, занепад, описує найгірший сценарій, викликаючи страх у людей. «Фінансові проблеми в Україні вказують, що восени економіка піде у круте піке та дефолтує», — писали в одному з телеграм-каналів. Також агітпроп намагався показати, що санкції, накладені на Росію через розв'язання повномасштабної війни проти України, — не вигідні всьому світові, адже в різних країнах, а найбільше, в країнах Європейського Союзу, відбуваються протести. Пропагандисти поширювали безліч версій про те, що «незабаром газ буде по \$4000, а нафта по \$200», «найближчими днями з ціною на газ у Європі буде дуже цікаво», а також інформацію про те, яких можна вжити заходів економіки у зв'язку зі здорожчанням енергоносіїв. Ба більше, інколи росіяни навіть прирівнювали економічні засоби тиску на них до знищення російського народу. У такий спосіб агітпроп намагався зманіпулювати та викликати в аудиторії почуття провини, залякати читачів, нав'язати думку, що Росія впливає на світовий порядок денний і без співпраці з нею Європа й увесь світ просто не зможуть існувати.

<https://disinfo.detector.media/post/yak-rosiiska-propahanda-vykorystovuie-ekonomichni-problemy-dlia-dosiahnennia-vlasnykh-tsilei>

iPhone 15 продають в Росії попри санкції

"Компанія МТС першою в Росії презентувала iPhone 15 Pro Max в своєму флагманському магазині за добу до початку світового продажу"

Всі версії iPhone 15 також доступні на сайті МТС для онлайн-замовлень готівкою або кредитною системою компанії. Ціни коливаються приблизно від 125 000 до 170 000 рублів, що в перерахунку на долари США відповідає ціновому діапазону в США.

1 березня 2022 року Apple оголосив, що призупиняє всі продажі своїх продуктів і послуг у Росії. Так само вчинили більше тисячі західних компаній у відповідь на агресію Росії в Україні. Apple також припинила створювати додатки для російських державних ЗМІ RT News і Sputnik News для завантаження з App Store за межами Росії.

Тож як найновіша версія культового iPhone американського високотехнологічного гіганта потрапила на російський ринок ще до дебюту світових продажів? Це через схему "паралельного імпорту", яку російський уряд використовує з березня 2022 року, щоб уникнути дефіциту товарів на внутрішньому ринку. Система, яка була заборонена в Росії з 2002 по 2022 рік, дозволяє ввозити в країну деякі продукти через треті країни без дозволу правовласника.

У квітні 2022 року Мінпромторг Росії опублікував список груп товарів і брендів, які можна ввозити в Росію без дозволу правовласника. Туди входять електроніка, смартфони Apple, меблі, годинники, автомобілі, кораблі, опалювальне обладнання, зброя, боєприпаси та ядерні реактори.

У лютому минулого року Міністерство торгівлі США у відповідь на "триваючу агресію Росії проти України" розширило перелік експортних обмежень щодо Росії, включивши обмеження на 276 найменувань "предметів розкоші". Заборонено експорт до Росії смартфонів вартістю понад 300 доларів. Однак продажі iPhone в Росії продовжилися. За даними російської ділової газети "Ведомости", за підсумками перших двох кварталів 2023 року в Росію було ввезено 1,1 млн iPhone — на 15% більше, ніж за аналогічний період 2022 року, але вдвічі менше, ніж у січні-червні 2021 року.

<https://www.holosameryky.com/a/fact-check-apple-s-iphone-15-sold-in-russia-despite-sanctions-/7281690.html?nocache=1>

США наклали обмеження на компанії з РФ і Китаю, які допомагають російській армії з дронами

Міністерство торгівлі США в понеділок оголосило про торговельні обмеження стосовно 11 китайських і п'яти російських компаній, звинувативши частину з них у постачанні компонентів для виробництва безпілотників для армії РФ. Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на Reuters.

Дев'ять компаній, зокрема китайська Asia Pacific Links Ltd. і російська SMT-iLogic, нібито брали участь у схемі постачання компонентів до підсанкційного Центру спеціальних технологій РФ деталей для дронів для російської військової розвідки (ГУР). Asia Pacific Links Ltd. раніше фігурувала в журналістському розслідуванні, де була розкрита її роль у постачанні компонентів для російських безпілотників "Орлан-10". Серед іншого, китайська компанія була одним із найважливіших постачальників російської програми з виробництва безпілотників. Разом із SMT iLogic вона вже була об'єктом попереднього раунду санкцій США у травні.

Ще шість компаній із Китаю американська сторона звинуватила у ймовірній закупівлі деталей для програми з виробництва безпілотників Іраном – які також використовуються російськими силами для ударів по Україні. "Ми без вагань вживатимемо швидких і значущих заходів проти тих, хто продовжує постачати і підтримувати незаконну і аморальну війну Путіна в Україні", – заявив керівник відділу експортного контролю Міністерства торгівлі США Алан Естевез.

<https://www.euointegration.com.ua/news/2023/09/25/7170149/>

Nestle, яка не виходить з Росії, планує зростання обсягів виробництва в Україні

Про це повідомив CEO Nestle в Україні та Південно-Східній Європі Алессандро Дзанеллі в кулуарах конференції Європейської Бізнес Асоціації (ЄБА), передає "Інтерфакс-Україна". За його словами, у 2022 році Nestle розпочала будівництво нової фабрики на Волині вартістю 42 млн EUR за підтримки Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) поруч з уже наявною.

Нова фабрика вироблятиме вермішель швидкого приготування та інші продукти харчування. Виступаючи на конференції, Дзанеллі зазначив, що в грошовому виразі цього року Nestle в Україні вже вийшла на стійке двозначне зростання за середнього зростання в секторі FMCG близько 17%.

Він додав, що відновився і збільшується експорт. Так, на Львівській фабриці, яка виробляє, зокрема, й продукцію ТМ "Світоч", його зростання сягнуло 20% до минулого року, переважно за рахунок постачання кави до Болгарії, а також кондитерської продукції. На Волинській фабриці, що виробляє продукти кулінарії, соуси та кетчупи, експорт зріс приблизно на 5%.

У березні 2022 року Nestle призупинила капітальні інвестиції в Росію через її вторгнення в Україну, але з російського ринку не вийшла. У компанії пообіцяли, що мінімізують діяльність у Росії до продажу базових продуктів, таких як дитяче та спеціальне медичне харчування. Проте згодом Nestle ухвалила рішення залишитися на російському ринку.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/09/25/704728/>

Попередні моніторинги:

- ✚ Моніторинг №23 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9623-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ Моніторинг №22 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9622-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ Моніторинг №21 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9621-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ Моніторинг №20 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9620-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ Моніторинг №19 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9619-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ Моніторинг №18 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9618-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ Моніторинг №17 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9617-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ Моніторинг №16 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9616-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ **Моніторинг №15 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9615-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni-2/>

✚ **Моніторинг №14 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9614-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ **Моніторинг №13 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9613-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ **Моніторинг №12 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9612-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ **Моніторинг №11 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9611-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ **Моніторинг №10 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9610-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ **Моніторинг №9 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%969-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ **Моніторинг №8 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%968-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ **Моніторинг №7 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%967-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №6 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/komanda-ants-prodovzhu%d1%94-retelno-vidslidkovuvati-mozhливosti-konfiskaczi%d1%97-rosijskih-aktiviv-yak-v-ukra%d1%97ni-tak-i-za-%d1%97%d1%97-mezhami/>

- ✚ **Моніторинг №5 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%965-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №4 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%964-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

- ✚ **Моніторинг №3 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%963publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

- ✚ **Моніторинг №2 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%962-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

- ✚ **Моніторинг №1 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%961-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

Лідія Лісовська
Ярослав Сидорович